Helyi
Esélyegyenlőségi
Program

Nagykozár Község Önkormányzata

2013-2018.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) 3
Bevezetés 3
A település bemutatása 3
Értékeink, küldetésünk 16
Célok 16
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE) 18
1. Jogszabályi háttér bemutatása 18
2. Stratégiai környezet bemutatása 19
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége 20
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység 41
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége 52
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége 59
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége 63
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása 69
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága 70
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 71
1. A HEP IT részletei 71
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése 71
A beavatkozások megvalósítói 72
Jövőképünk 72
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)**Hiba! A könyvjelző nem létezik.**
3. Megvalósítás 82
A megvalósítás előkészítése 82
A megvalósítás folyamata 82
Monitoring és visszacsatolás 83
Nyilvánosság 84
Érvényesülés, módosítás 85
4. Elfogadás módja és dátuma 86

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Nagykozár Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait[1], valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.
Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Az újkőkor késői szakaszában, i. e. 2800-2500 között, a mai Baranya megye területén a Lengyeli kultúra képviselői éltek. Maga a kultúra a Dunántúlon őshonos vonaldíszes kerámia népének és a délkelet felől benyomuló Bánáti kultúra hatásainak összeolvadásából és további fejlődéséből keletkezett. Egyik fontos lelőhelye volt a mai Nagykozár területe is. Az úgynevezett Zamajur-dűlőben, amely a történelem során sokáig lakott hely volt, terepbejárásból származó telepkerámia került elő. A felszíni leletekkel rögzített lelőhelyeken több esetben megfigyelték az egymástól elkülönülő telepcsoportok foltjait.

A rézkor középső szakaszában, i. e. 2300-2100 között, a nagyobb régióban a Bolerázi csoport élt. Ők lényegében a Badeni kultúra legrégebbi népe. A mai Baranya területén rájuk vonatkozóan Nagykozáron is találtak régészeti leleteket. A Zamajur-dűlőben meglelt leletcsoportból Kis Attila terepbejárása nyomán kerültek elő felszíni gyűjtésű cserepek.

A rómaiak korában a mai Baranya megyét átszelte a korszak egy jelentős transzkontinentális útvonala, amely a mai horvátországi Mitrovicsból indult ki, áthaladt Nagykozáron és Pécsett is. Ebből a korszakból a községben a feltárások során oroszlános sírtöredék bukkant elő.

A népvándorlás korából Nagykozáron VI-IX. század közötti avar kori lelőhelyet találtak. A Zamajur-dűlőben 1963-ban mélyszántással sírokat bolygattak meg.
Nagykozár neve, a Kozár helynév, a kabarokkal a magyarsághoz csatlakozó kozár néptöredék itt letelepített csoportjára emlékeztet, akiket Belső-Ázsiából nyugatra vándorolt nomád türk népként ismerünk. A falut a tatárjárásig a kazárok földjeként is emlegették. A falu a

[1] Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

honfoglalást követő első századokban létesült. Egyes források a néveredetre vonatkozóan szláv származtatást feltételeznek - tévesen. A megkülönböztető szerepű Nagy előtag Kiskozár (Kozármisleny) miatt került az elnevezésbe.

Nagykozár az 1332-es pápai tized-összeírásban Kosar néven fordul elő, mint plébániahely, így nyilván templom is volt.
Későbbi oklevelekben Kozár és Kazaj néven említik, majd 1542-ben először Nagykozárként szerepel. Ekkor Tárnok János birtoka volt 4 portával. Az 1543-1566 közötti időszakban - ezek az évszámok a megye török kézre kerülését és Sziget várának elestét jelzik - a falu Macedóniai Miklósé, majd a Horvathy családé, aztán több kisebb nemesé.

Nagykozár a török hódoltság alatt részben elnéptelenedett. A területen a XVI. század végén, a XVII. század elején már alig dolgozott római katolikus pap. Egy 1620-as feljegyzés szerint Bogádon egy fiatal, nőtlen világi hitszónok szolgált, akinek a területéhez tartozott Nagykozár is. A falu a török kiűzésének idején elnéptelenedett, pusztává lett, majd egy 1711-ben keletkezett összeírás szerint 9 család élt itt. Birtokosa ekkor Levenau, majd 1717-ben Bana János, a bellyei uradalom prefektusa vásárolta meg. Innen kezdve neve Bana-Kozár formában jelenik meg. A faluban ekkor már horvátok és magyarok élnek, majd az 1740-es években megkezdődött a németek betelepítése is.
Nagykozáron 1785-1786-ban két malom működött. A településen 1810-ben már folyt oktatás, de a tanító iskola hiányában a gyermekeket otthonában tanította. Egy adat szerint a terület 1820-ban a közbirtokosoké 40 telekkel. A tanító 1829-ben a nagykozári születésű Virt Máté, aki jól beszélte a németet, de törve a horvátot és a magyart is.

Az 1848-as polgári forradalom előtt a községben 111 család élt. Szántóföldi növénytermelés és az állattenyésztés jelentette megélhetés forrását és nagyjából egyensúlyban volt. Az igavonásban még inkább az ökröt használták, de lassan már felváltotta a ló, bár utóbbit a hozzáértők kereskedésre is tenyészették. Sertést átlagosan családonként egyet tartottak, viszont jelentős volt a juhtenyésztés. Ekkor a határ nagysága 2070 hold és 973 négyszögöl volt. Hozzátartozott Zsemenye puszta. Rendelkeztek községházával, iskolával, jégveremmel, patakmalommal, vágóhíddal, faiskolával. A szőlőt viszont a filoxéra szinte teljesen kipusztította.

A századforduló után megindult a település kulturális fejlődése: római katolikus olvasókört 1911-ben, a könyvtárat 1912-ben hozták létre. Ugyanekkor bővítették az 1900-ban alapított állami elemi népiskolát. Ez az iskola 1924-ben magyar tanítási nyelvű intézmény lett, amelyben kiemelt óraszámmal tanították horvátul és németül az írást, az olvasást és a hittant. A körjegyzőséget ekkor Nagykozár központtal Hásságy, Magyarsarlós, Romonya és Püspökbogád községek alkották.

Nagykozáron 1939-ben alakult meg a Magyarországi Németek Népművelődési Egyesülete helyi választmánya, majd 1941-ben a Magyarországi Németek Szövetsége nagykozári csoportja.

A falu 1944. november 29-én került a szovjet csapatok

kezére. A németek kitelepítése több családot érintett. Nem sokkal ezután, 1949-ben alakult az első termelőszövetkezet. 1961-ben ezt egy újabb követte, amely később a bogádi termelőszövetkezetbe olvadt. A községi tanács 1950-ben jött létre, 1966-ban pedig Nagykozár, Romonya és Bogád Községi Közös Tanácsot hoztak létre. A körzetesítés érintette az általános iskolát is, hiszen először a felső, majd az alsó tagozat is megszűnt.
A rendszerváltást követően a bogádi tsz tagjainak száma minimálisra csökkent. A földek mintegy kétharmada kárpótlás és részarány útján magántulajdonba került, míg egyharmada a tsz-é maradt. A tulajdonosok egy része kis csoportokba tömörülve műveli földjét, de a terület 70 %-a parlagon maradt.
Az 1990 októberében történt első önkormányzati választások alkalmával a község polgármesterének a volt tanácselnököt Bakonyi Jánost választották meg a falu polgárai. A polgármester és képviselőtestületének az 1990-1994 ciklusban a nagyobb munkái közé tartozott a falu vezetékes gázzal való ellátása 1993.évben. Ugyanezen időpontban pályázaton nyert pénzből a volt iskola épületét un. geront hotellé alakították át, mely nappali és bentlakó otthona lett az idős embereknek, azaz Öregek Napközi Otthona, ismert nevén " ÖNO ". Ez időben a falu lakóinak lélekszáma az 1980-as évek végén értékesített telkek miatt 8oo-9oo fő volt.
Az 1994.évben történt választások során a falu új polgármestere Dr. Szentirmayné Kiss Mária
A megválasztott polgármester és képviselőtestülete az 1994-1998 ciklusban igen radikális módon változtatott a falu polgárainak életén.
A már 40-50 éve a falu lakóinak óhaja többek között, mely az un. „zsákfalu” részbeni megszüntetésével járt, a községet Pécsújheggyel összekötő út megépítése volt. Pályázat útján nyert közel 6o % bekerülési költséghez a szükséges önrész hozzáadásával / mely egy mezőgazdasági ingatlan eladásából származott / sikerült 3o millió forint költségből a 4 m széles összekötő utat megépíteni.
A falu betelepült új lakói kérésére ugyanezen évben az akkor 34 fős óvodát 60 fős óvodává alakították ki. Itt a szükséges beruházáshoz un. "kezdő" tőkét az 1 millió forintot az akkori Nemzeti Kisebbségi Hivataltól kapták, mivel az óvoda mindig is délszláv, illetve horvát nemzetiségű volt. A bekerülési költséghez szükséges 9 millió forint az 1993 évben kiépített gázközmű vagyon megállapított pénzösszegéből történt.
A kárpótlás során a tsz felé bejelentett földingatlanból az előző ciklusban megkezdett és a Petőfi S. utca folytatásában kialakított 20 db lakótelek közművesítését is befejezték saját erőből.
Kisebb pályázatokon nyert pénzekből, az un. "vis-maior" pályázatokon nyert összegből és saját erőből ebben a ciklusban az alábbiak történtek még a falu életében:

1. az 56122 sz. bekötőút bejövetelénél lévő és a ma un. "delta" takarítását, szemetét elhordva az akkori Erdőgazdasághoz benyújtott bejelentés során kapott pénzből és társadalmi munkából kialakítottuk a jelenlegi parkot. Itt ekkor épült meg a delta két oldalán az út felületi zárással, illetve aszfaltozással
2. Saját erőből átalakítást nyert a szinte már romjaiban heverő kultúrház belső része
3. Az előző ciklusban eladott orvosi rendelő helyett a háziorvosi rendelést a kultúrház egy részére telepítették, melynek teljes berendezését, felszerelését az önkormányzat által
4. A nagy esőzések következtében un. "partfal megépítése" pályázaton nyert pénzből megerősítést kapott a Bogádi utca elején lévő partoldal, valamint a kultúrház mögötti rész is, valamint kialakításra került a Szövetkezet utcai árok a vízelvezetés biztosítására.
5. Az írásos emlékek 2oo. Évfordulójára megjelent a falu történetérő szóló könyv, az írásos emlékek alapján elkészült a falu címere, zászlaja is.

6. Minden évben az un, "Vendel-napi" búcsú előtti szombati napon tartja az önkormányzat a Falunapot annak emlékére, hogy ezen a napon történt meg a zászló és címer szentelés
7. a régi elnevezésű Öregek Napközi Otthona alapító okiratát módosítva Időskorúak Otthona lett, mely átdolgozással a normatív állami támogatás a 3-szorosára nőtt, így csökkent a fenntartási költség
8. az otthon tetőszerkezetének javítása is megtörtént
9. a temető ravatalozójának teljes tetőszerkezete, külső felújítása is megtörtént "vis-maior" keretből, melyet a Belügyminisztérium pályázatán kapták
10. több út, árok javításra került és átépítésre
11. a község 2 buszvárója is átépítésre került
12. megalakult ebben a ciklusban a Nyugdíjas Klub, mely működéséhez jelentős támogatást kapott
13. kialakítást nyert a falu bejövetelénél egy új buszváró
14. a sorozatos betörések ellen minden intézmény, a kultúrház, orvosi rendelő és a körjegyzőség épülete riasztórendszerrel lett ellátva
15. több helyen új közvilágítási lámpák kerültek üzemeltetésre
16. több járdaszakasz épült pl. a Jókai utcát a Sport utcával összekötő egyenesben
17. elkészült ebben a ciklusban saját költségből a kultúrház melletti új vizesblokk

Az 1998-2002 választások alkalmával a polgármester személye nem változott, egyedüli indulóként ismét Dr. Szentirmayné Kiss Mária a község" első embere ".

Ebben a ciklusban az előző program folytatásában már nem a munka mennyiség volt csak a cél, hanem a "minőség" is.

A képviselő testület elhatározta, hogy az önkormányzat anyagi helyzetét is javítva, új lakótelkeket alakít ki igazodva ezzel a kormányprogramhoz, mely a fiatal házasok lakásépítését támogatja és kedvező hitellehetőségeket kínált.

A sportpálya melletti nagykozári ingatlantulajdonosok földjét közös megegyezés szerint megvásárolta és ezzel elkezdődött, illetve folytatódott az a program és terv, mellyel a falufejlesztés volt a cél: az életkor átlagát javítani, " megtölteni" gyerekekkel a 60 fős óvodát. Mindezzel biztosítva a helyi embereknek a foglalkoztatását, valamint a beköltözők gyerekeinek megadva ezzel azt a lehetőséget, hogy helyben maradjanak iskolás korukig.

Az un. ÉK-i lakóparkban első ütemben 74 lakótelek került kialakításra, mely igen rövid idő alatt el is kelt és 2oo2 decemberében már 2 házban ünnepelték a karácsonyt és köszöntötték falunkban az új évet.

Ezt a lakótelket még ki tudtuk bővíteni először 3, majd még 4 telekkel, mely ehhez a területhez szorosan csatlakozott.

Ebben a ciklusban még az alábbi fejlesztések történtek:

1. lecserélést nyertek a buszvárók egy korszerűbb és szebb formára
2. elkészültek az új hirdető táblák és szeméttartók fából
3. még a ciklus elején a falu Fő-tere a Közútkezelő KHT-val közösen átalakítást nyert , mert járhatatlan volt
4. megvételre került a tsz volt szörpüzemének iroda épülete faluház kialakítása céljából

5. teljes festés, mázolás történt az Időskorúak Otthonában kívül-belül
6. ismét 2-3 járattal bővült a távolsági buszjáratok száma az önkormányzat támogatásával
7. aszfaltburkolatot kapott a temető bejárata, valamint a kultúrház és orvosi rendelő bejárata és terasza
8. a kultúrház külső festése is megtörtént
9. Magyarsarlós község 13 %-os tulajdoni hányada a polgármesteri hivatal és körjegyzőség épületére vétel jogcímén megszűnt, így most a korábbi 4 tulajdonos helyett egyedüli lett a község: ezzel megkezdődött az épületnek a külső és belső rész teljes felújítása 2 évi"részletben", melyhez 7o %-os támogatást kapott a falu a Baranya Megyei Területfejlesztési Tanácshoz benyújtott un. CÉDE pályázatán
10. A község lehetőséget kapott több önkormányzathoz hasonlóan a falu közvilágításának korszerűsítésére, a lámpák lecserélésére 5 éves részletben, melyet az önkormányzat fel is vállalt és a csere meg is történt
11. Minden évben saját költségből a falu utcái kátyúzásra kerültek, 1-2 esetben felületi zárást is kaptak
12. Ebben a ciklusban 2 igen aktív nagykozári ingatlantulajdonos: Milos Attila és Kertész András szervezésében a Ritics-i szőlősgazdák által biztosított önrész összeadásával kiépült a villamoshálózat a zártkertben, melyhez az önkormányzat pályázati úton biztosította a bekerülési költség 3o %-át és felvállalta a tervek elkészítésének költségét
13. Elkészült önkormányzati szervezésben és a Dolina-i gazdák önrészével a dolinai zártkert villamosítása is
14. Pályázat útján felújításra került 2 éves részben a szörpüzemi irodaház tetőszerkezete
15. Támogatást kapott az egyház a falu templomának teljes tetőszerkezet felújításához
16. Minden évben rendezésre és rekultiválásra került az illegális szemétlerakó területe és környéke
17. Az előző ciklusban elkezdett faluszépítést tovább folytatva minden évben a közterületek virágosítása, parkosítása a cél
18. Pályázaton nyert pénzből 3 évi részletben történt, illetve áthúzódóan történik meg az új lakótelepek utcáinak fásítása
19. Teljes felújítás, festés-mázolás volt a ravatalozó és a hozzá tartozó vizesblokknál, valamint a mérlegház épületénél.

2002.-ben megalakult a német nemzetiségű lakosok helyi kisebbségi önkormányzata, amely a mai napon is működik.

Még ebben a ciklusban folytatódott az un. ÉNY-i lakótelep kialakítása az újhegyi út mellett egy vállalkozó cég kezdeményezése alapján. A lakosság létszáma ez időben már 1300 lélekszám feletti.

A 2002-2006 4 éves ciklus választópolgárai 4 polgármester jelölt mellett a volt polgármestert, Dr. Szentirmayné Kiss Máriát választották meg a községben.

A polgármester a képviselőtestülettel részben az előző időszakban elkezdett célokat, feladatokat tűzte ki programjául és részben újakat.

A ciklus egyik fő programjában a falu útjainak rendezése szerepelt. Sajnos az anyagi helyzet korlátai miatt ez igen lassan és fokozatosan valósulhat csak meg.

A választásokat követő évben a normatív állami támogatás is megváltozott, ezzel is súlyosbítva az

önkormányzat anyagi helyzetét.
A két igen jól működő intézmény - az óvoda és az otthon - működési költségét 13 millió forinttal támogatni kell, mert a bérekből adódó hiány összesen ennyi többletköltség. Így igen "spórolós" éveket tud az önkormányzat maga mögött eddig és a ciklus végéig. De azért mindig volt valami megoldás, esetleges pályázat, amihez kevés önrészt biztosítva azért néhány feladat megvalósulhatott:

1. továbbra is minden évben az utak kátyúzása elkészült
2. 2 utcát / Nyírfa, Petőfi S.u./ felületi zárással sikerült rendbe hozni, javítása most tavasszal történik ismét "vis-maior" pályázati pénzből
3. befejeződött illetve az esetleges kiszáradt fák pótlása még a tavasszal történik majd az ÉK-i lakóparkban a Jegenye, Nyírfa, Akác és Liget utcájában
4. sikeresen megoldottuk a CÉDE pályázati pénzhez 30 %-ot adva a község 3 játszóterének felújítását, kiépítését, melyet még az idei évben folytatni kell és rendezni
5. a Petőfi utcát a Bogádi utcával összekötő kis közútját, járdáját társadalmi munkában a képviselő testület tagja az utcában lakókkal megoldotta, mely csak anyagköltségbe került
6. a minden évben parkosításra, virágosításra szoruló közterületek most is megvalósultak
7. fő cél továbbra is az utak kátyúzása, felületi zárása: idén tavasszal 30 %-os önrészt adva a CÉDE pályázatból és egyéb pályázat esetében 50 %-os önrészt vállalva megtörténik a Hajnal utca, Alkony utca, Akác utca és Liget utca felületi zárása
8. befejeződött a sportpálya teljes felújítása az önkormányzat költségvetéséből
9. a 2005 év végén Erdészeti Szolgálathoz benyújtott pályázat szerint tovább folytatódik a fásítás, ha sikerül: több mint 6oo fa kerülhet így kiültetésre a falu Ény-i lakóterületén a Hajnal, Alkony, Nap és Hold utcákban, valamint az újhegyi út melletti Pécsi utca folytatásában.
10. Idén tavasszal történik több árok rendezése, melyhez az önkormányzati Kaszun-brigád "gyártotta" a téli hónapokban a járdalapokat.
11. Az idei évre húzódott át az óvoda jogszabály által előírt kötelező helyiségei egy részének kialakítása egy hosszú lejáratú hitelből. A költség a helyi vállalkozó Czigler-Leffler cég által elnyert pályázat szerint 11,5 millió forint, melyhez 10 millió forint hitelt kell felvenni.
12. Az idei költségvetésből kell biztosítani a temető bekerítését is
13. Tavasszal parkosítás, a temető előtti fák ismételt ápolása történik meg
14. Befejeződött, de még az üzembe helyezés várat magára a kultúrház belső közvilágítása, 380 v-os vezetékrendszerének átadása ügyében
15. Festés, mázolás történik jelenleg az Időskorúak Otthona egy részében, mely a jó idő beköszöntével tovább folytatódik
16. Rendbetételre kerül még az un. mérlegház és környéke
17. Rendezésre kerül az elmúlt évben felületi zárást kapott utcák kijavítása is tavasszal / pl. Nyírfa u./
18. A fiatalok által tönkretett buszvárókat felújítja az önkormányzat

Egyenlőre ennyi, ami ebben a ciklusban megvalósult, illetve a ciklus végéig még megvalósításra kerülhet. Az esetleges további észrevételeket, elvégzendő munkákat várja az önkormányzat, hogy a falu lakói jelezzék természetesen a honlapon, vagy az

önkormányzathoz benyújtott levelekben.Az önkormányzat 1996-ban könyv formájában megjelentette Nagykozár község története címmel a település történeti monográfiáját.

A **2006. évi** önkormányzati választások alkalmából a község polgármestere -6 induló jelöltből – ismételten **Dr. Szentirmayné Kiss Mária**.
A polgármester és a testület 2006-2010 ciklusára fő feladatként a kiadások csökkentését vállalta fel.
Az előző ciklus képviselő-testülete elindította már tárgyalásait az Időskorúak Otthona működtetésének átadását a SZOCEG Kht részére. Az otthon és az óvoda működési költségeit ugyanis több, mint 13 millió forinttal ki kellett egészíteni évente.
2007. január 31-től az időskorúak ápoló-gondozó otthoni ellátása feladatot ellátási szerződéssel a SZOCEG Kht vállalta.
Legfőbb célkitűzés ebben a ciklusban a szennyvízhálózat kialakítása, melyre új pályázati lehetőségek adódnak.
Főbb feladataink és intézkedések:

- - telekadó bevezetése
- - a szokásos éves kátyúzások elvégzése
- - KMB lakás-és Iroda felújítása / CÉDE pályázat/
- - közterületek karbantartása, parkosítása
- - kultúrház gondnokának kijelölése
- - temetőgondnok választása
- - játszótéri eszközök karbantartása
- - „Új Nagykozári Híradó” helyi újság szerkesztése
- - közbiztonság védelme
- - polgárőrség alakulásának támogatása
- - intézményi tűzvédelemre új megállapodások kötése
- - hulladékgazdálkodási terv
- - Zsemenye-Ritics hulladékszállító konténer kihelyezése
- - rendezési –és szabályozási terv felülvizsgálata, módosítása
- - Falunapi rendezvények bővítése
- - új sportöltöző építése

- - akadálymentesítés elvégzése pályázat útján / körjegyzőség és polgármesteri hiv.+ közösségi ház
- - útépítés / aszfalt/ Jegenye utca-Bogádi út a boltig, Kossuth L.u. a tértől az óvodáig, óvodától a Petőfi S.u. sarkáig, Hajnal utca teljes egészében / pályázat útján és vállalkozó támogatásával/
- - közoktatás fenntartási szerződéssel / Pécs város/
- - Helyi Vöröskereszt Egyesület alakulása
- - sportpálya építése / kézilabda/
- - sportöltöző előtti terület térkövezése
- - sportöltöző környékének fásítása
- - homokröplabda pálya kialakítása
- - óvodai festés mázolás
- - székvásárlás a kultúrházba
- - „ Bursa Hungarica" ösztöndíjpályázat felsőoktatási intézményben tanulók részére /ismét/
- - külterületi utak rendezése
- - veszélyes fák kivágása
- - településőrség felállítása
- - IKSZT-pályázat – Közösségi Ház
- - védőnői szolgálat helyiségének kialakítása
- -„ fekvőrendőr" a Hajnal utcában
- - Szektorlabda EB rendezése
- - újhegyi út közvilágítása
- - parkosítás, virágtornyok stb.
- - kisbusz vásárlása
- - Idősek Napi rendezvények
- - Falumegújítási pályázat – önk. előtti parkoló kiépítése
- - térfigyelő kamerarendszer kiépítése
- - közlekedési táblák kihelyezése
- - óvoda tagintézménnyé történő átszervezése
- - közfoglalkoztatás
- - zöldhulladék szállítás bevezetése
- - belterületi vízrendezés – pályázat - / Pécsi utca-Kossuth L.u./
- - kultúrházban a világítás korszerűsítése
- - kultúrház külső-belső festése
- - kultúrház és polgármesteri hivatal-+körjegyzőség udvarának rendezése, parkosítása
- - vízelvezető árok tisztítása, rendezése / kultúrtól –óvodáig/
- - polgármesteri hivatal festése, laminált padló elhelyezése
- - idősek kirándulásának támogatása
- - karácsonyi fénydekoráció
- - riasztórendszer kiépítése / védőnői szolgálat és az új sportöltözőnél/
- - húsvéti –és adventi játszóházak
- - nyári tábor
- - „ Nagykozárért" Alapítvány létrehozása
- - testvértelepülés ASCHA községgel / bajor település/ - pályázat útján
- - óvodai játékok javítása, pótlása
- - orvosi rendelő festése, mázolása
- - falugondnoki megbízás
- - védőnői szolgálat épülete tetőszerkezetére pályázat
- - árvízkárosultak támogatása / Edelény, Kolontár /

A szennyvízpályázat- KEOP- benyújtása 2010 évben benyújtásra került, elbírálásának várható ideje 2011.év február-március hónap.
A 2010-2014 éves ciklusra kiírt önkormányzati választások alkalmából az induló 5 polgármester- jelölt közül a megválasztott polgármester Dr. Szentirmayné Kiss Mária.
A jelenlegi 6+1 fős képviselő-testület legfőbb célkitűzése a KEOP pályázat útján elnyert szennyvízhálózat kialakítása, a falu útjainak rendezése, a folyamatban lévő és elnyert pályázatok / belterületi vízrendezés, védőnői hálózat tetőszerkezete, kultúrház részbeni felújítása / kivitelezése.
2013. január 1 napjával a Körjegyzőség Nagykozári Közös Önkormányzati Hivatalként működik, az Óvoda pedig horvát és német nemzetiségi óvodaként saját fenntartásba került.

Demográfia

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

	Fő	Változás
2007	1758	
2008	1839	105%
2009	1876	102%
2010	1904	101%
2011	1927	101%
2012	n.a	n.a

Forrás: TEIR, KSH-TSTAR

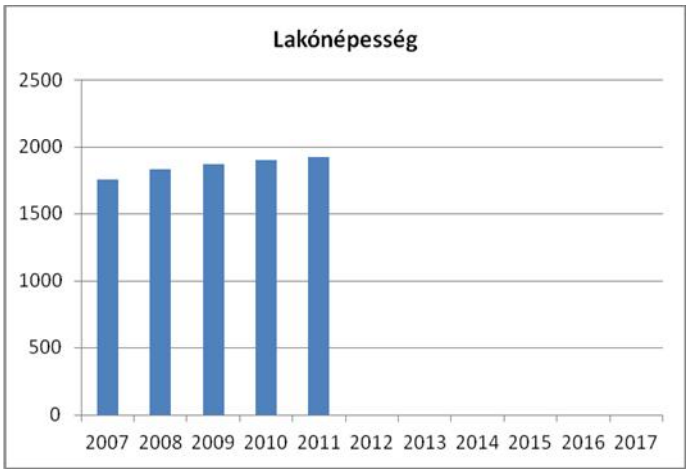

A fenti grafikon a lakónépesség, vagyis az adott területen lakóhellyel rendelkező, ám máshol tartózkodási engedéllyel nem rendelkező személyek, továbbá az ugyanezen területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes számát mutatja be Nagykozáron. A lakónépesség száma, amely a 2007-es adatokhoz képest, - amikor is a 1758 fő volt, - folyamatos bővülést mutat:
2008-ban 105%-os népességbővülés figyelhető meg: 1839 fő lakott településünkön. 2009-ben ez a szám tovább nőtt 1876-ra, ami 102%-os változást eredményezett. A 2010-es esztendőre a lakónépesség száma 1904 főre emelkedett, továbbá ez az emelkedés a következő évben is tartott: 2012-re a lakónépesség száma 1927 főre ugrott, ahogyan ezt grafikonunk szemléletesen bemutatja. Mindkét utolsó évben 101%-os emelkedés figyelhető meg. A százalék szerinti felosztást az előző évekhez mérten adtuk meg.

A lakónépesség számadata, illetve a változás aránya megmutatja, hogy az adott településen mekkora lakónépességre vonatkoztatva kell áttekinteni az esélyegyenlőség megvalósulását.

2. számú táblázat - Állandó népesség, (2011. év)

	fő			%	
	nők	**férfiak**	**összesen**	**nők**	**férfiak**
nő	1033	963	1996	52%	48%
0-2 évesek					
0-14 éves	186	236	422	44%	56%
15-17 éves	55	36	91	60%	40%
18-59 éves	570	582	1152	49%	51%
60-64 éves	40	40	80	50%	50%
65 év feletti	116	69	185	63%	37%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó népesség száma úgy értelmezett, mint a bejelentett népességé. Vagyis a bejelentett állandó népesség körébe az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (azaz ideiglenes lakásuk), vagy hogy az összeírás eszmei időpontjában jelen voltak-e.
Az életkor szerinti bontásban való állandó népesség górcső alá vétele szintén segít az esélyegyenlőség különféle célcsoportjainak beazonosításában.
Ezek alapján Nagykozár településén a férfiak és a nők megoszlása a következőképp mutatkozik meg: településünkön 1033 nő és 963 férfi él, (ez összesen 1996 fő). A nők százalékos megoszlása magasabb, a lakosság 52%-át teszik ki szemben a férfiak 48%-ával.

Ha az életkor szerinti megosztást vizsgáljuk, akkor elmondható, hogy a 14 év alattiak körében a lányok aránya csupán 44% a fiúk 56%-ával szemben, vagyis szám szerint ez 186: 236 fős arányt mutat a fiúk javára. A 0-14 éves korosztály összesítetten 422 fővel képviseltetik településünkön.

A 15-17 évesek körében megfigyelhető, hogy több a lány, mint a fiú: a tinédzser lányok száma
55 fő, míg a kamasz fiúké 36. A lányok-fiúk az előző vizsgált korcsoporthoz mért aránya megfordul, a lányoké 60% lesz, míg a fiúk aránya csupán 40%. A vizsgált 15 és 17 év közötti korosztály létszáma összesen 91 fő.

A 18 és az 59 év közötti felnőttek számát és arányát vizsgálva elmondható, hogy összesen 1152 fővel kell számolnunk, ebből 570 fő nő és 582 fő férfi. Százalékos arányra lebontva ez azt jelenti, hogy a nők némiképp kevesebb arányban vannak: 49%-ban vannak jelen a férfiak 51%-os megoszlásával szemben.

A 60 és 64 év közötti korosztályban a férfiak és a nők aránya kiegyenlítődik, 50-50% lesz: mindkét nem közül 40- 40 fő él Nagykozárban, azaz összesen 80-an.

A 65 év feletti korosztályban a nők aránya ismét megfordul, sőt megugrik: az összesen 185 főből 116 a nő, míg 69 a férfi. Ez százalékos felbontásban 63%-ot jelent a nők javára szemben a férfiak 37%-ával.

A 2 éves kor alatti korosztályt külön nem vizsgáltuk, ezért ezt nem tüntettük fel táblázatunkban. Forrásainkban a TeIR, KSH-TSTAR adatait vettük alapul

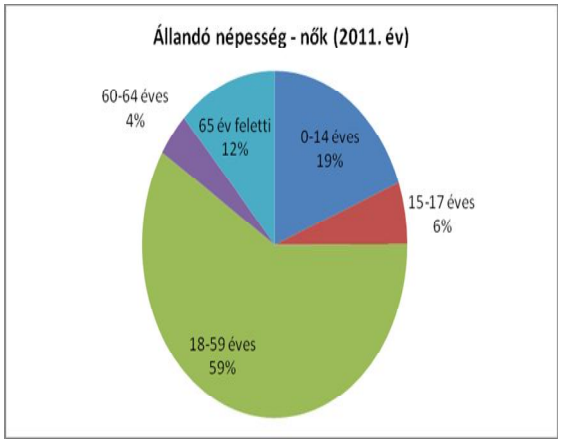

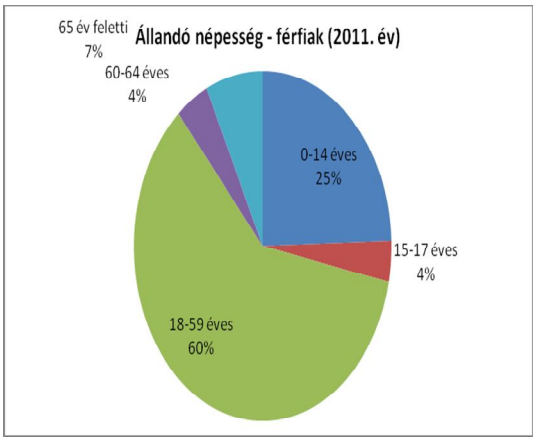

Az öregedési index azt jelenti, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli jut. Ez az index megmutatja, hogy az adott település népességére mi a jellemző: ha az index 100 alatti, akkor a 14 év alattiak vannak túlsúlyban, vagyis a népességszerkezet fiatalos. Ha az index 100 felett van, akkor a 65 év felettiek vannak többen, és a település elöregedő jelleget mutat.

A kétféle helyzet az esélyegyenlőség szempontjából úgy értelmezhető, hogy amíg a fiatalos népességszerkezet esetén a gyerekek, addig az öregedő esetén az idősek fokozottabb ellátására van szükség.

Ennek alapján Nagykozár öregedési indexe 2008-ban 51, 3% volt, 2009-ben 50,3%, 2010-ben 47,4%, mag 2011-ben 43,8%. Vagyis ennek alapján elmondható, hogy településünkön folyamatosan, sőt egyre inkább a fiatalok vannak túlsúlyban, ezért körültekintő figyelmet igényel a velük való törődés, fokozott ellátásuk. Ha az öregedési index grafikonját vizsgáljuk, az adatok feltűnő csökkenést mutatnak: az idős korosztály megcsappanó száma azt jelzi, hogy a figyelmet kevésbé fókuszáljuk rájuk, szemben a fiatalokkal.

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	159	159	100,0%
2008	198	386	51,3%
2009	198	394	50,3%
2010	193	407	47,4%
2011	185	422	43,8%
2012	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

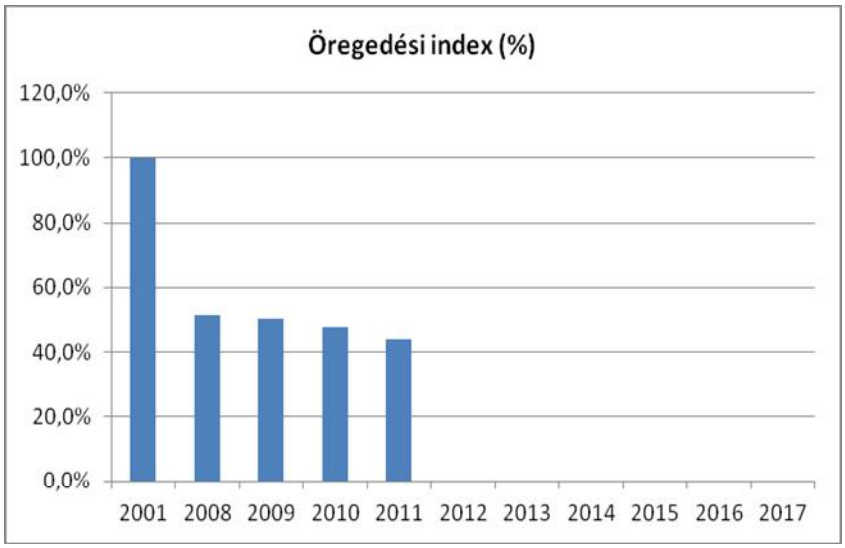

A belföldi vándorlások kiszámolásának alapja az, hogy az odavándorlásból kivonjuk az elvándorlást. Ez az adat az adott település vonzerejét tükrözi: amennyiben az egyenleg pozitív, akkor az odaköltözés jellemző; ha negatív értéket kapunk, akkor viszont az elvándorlás a hangsúlyosabb.

Településünk szerencsés helyzetben van, mivel, - ahogyan azt a táblázat és a grafikon pozitív értékei is muttaják, - Nagykozárra határozottan az odavándorlás jellemző. 2008-ban volt a legmagasabb az odavándorlások száma: 151 fő döntött úgy, hogy községünkben telepedik le, szemben az ezévben történt 64 elvándorlással. A 2009-es esztendő 102 odavándorlást eredményezett, bár az elvándorlók száma az előző évhez képest itt némiképp megnövekedett 66-ra. Az odavándorlás mutatói a 2010-es évben is pozitívak voltak: 86 fő döntött a letelepedés mellett, míg 50-en hagyták el községünket. A 2011-es évben az odavándorlások száma ismét kiugró volt: 123 fő, az elvándorlások száma megcsappant 45-re.

Ezek alapján elmondható, hogy településünkön nagy vonzerővel rendelkezik az odavándorlók számára, és éppen ezért különös figyelmet kell szentelnünk számukra.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	**elvándorlás**	**egyenleg**
2008	151	64	87
2009	102	66	36
2010	86	50	36
2011	123	45	78
2012	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

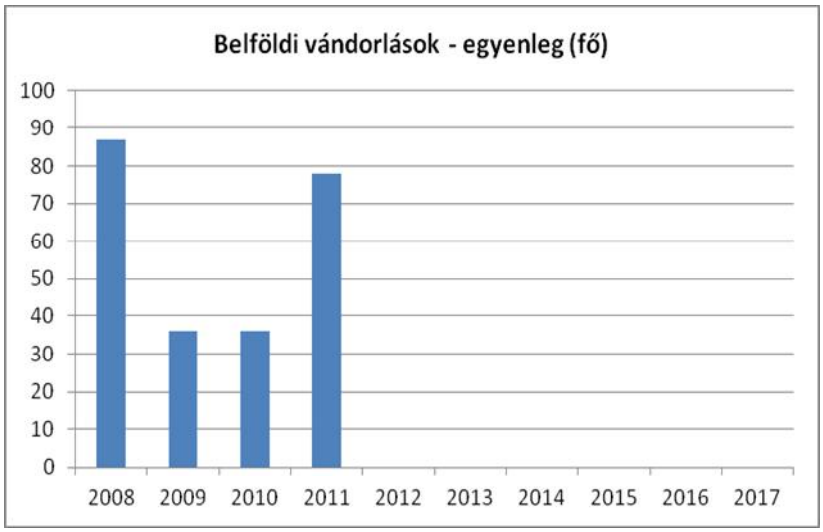

A természetes szaporodás értékének megadásakor az élveszületések számából vonjuk ki a halálozások számát.

A 2008 és 2011 közötti időszakban az élveszületések száma mindig meghaladta a halálozások számát. 2008-ban 17 élveszülésre csupán 13 halálozás jutott, ez a természetes szaporodás vizsgált arányában 4 főként mutatkozik meg. A 2009-es esztendőben az élve születések száma emelkedett, 24 volt; ám sajnos a halálozások száma is emelkedett, méghozzá 15 főre. A természetes szaporodásban ez 9 plussz főt jelent 2009-ben. A 2010-es évben az élveszületések száma és a halálozások száma igen közel került egymáshoz, ám még mindig az élveszületések voltak többségben 25 fővel, szemben a halálozások számával, ami már 24-re rúgott. A természetes szaporodásban ez már csak 1 fő plusszt jelentett 2010-ben. 2011-ben viszont a halálozások száma sajnálatos módon túlsúlyba került, 28 fő halálozott el településünkön, amíg csupán 17-en születtek élve. Ez nagy visszaesést jelent a természetes szaporodásban, mínusz 11 főt.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	17	13	4
2009	24	15	9
2010	25	24	1
2011	17	28	-11
2012	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

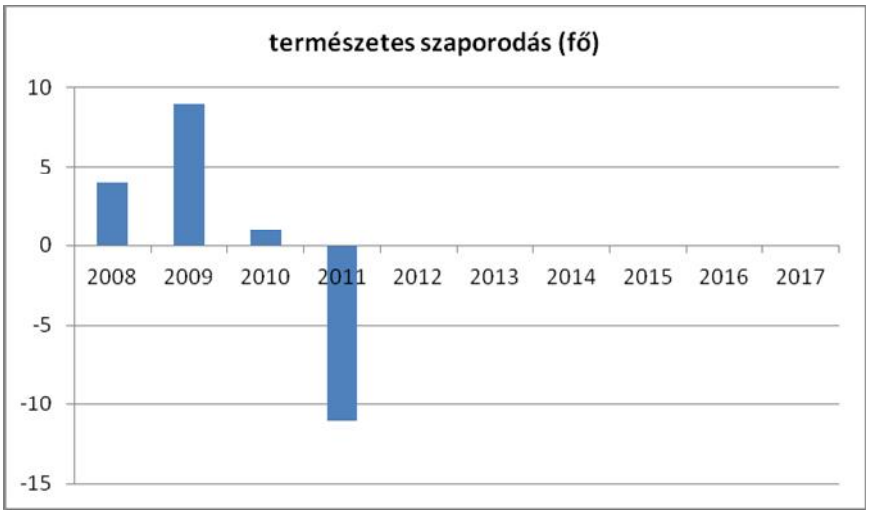

Értékeink, küldetésünk

Településünk mindig is fontosnak tartotta a hátrányos helyzetű emberek sorsának javítását és a fejlesztési lehetőségeinek korlátait elismerve, ezzel kapcsolatban több konkrét intézkedést is végrehajtott. A gyermekek, az idősek, a fogyatékkal élő személyek, a nők és a mélyszegénységben élők korábban is az önkormányzat által preferált csoportok voltak. Az önkormányzat gazdasági programjában felvállalta, hogy ezen közösségek helyzetén az anyagi lehetőségéhez mérten támogatást nyújt. A HEP ezzel szinkronban határozza meg a jövőbeni feladatait. Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossággal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Célok

<u>A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja</u>

Nagykozár település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

Olyan intézkedések, eljárások megfogalmazása amelyek

- szolgálják egy összetartó, szolidáris társadalom erősítését a hátrányos megkülönböztetés megszüntetésével, az esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód biztosításával a hátrányos helyzetű csoportok számára,
- biztosítják a hátrányok hatásainak mérséklését, akár megelőzését a pénzbeli, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutással, az önkormányzat intézményeiben a különböző közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáféréssel, a foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és területfejlesztési célok összehangolásával,
- kiszűrik az esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok lehetőségét,
- támogatják a társadalmi integrációt a meglévő és eredményes szolgáltatások megtartásával, vagy a felmerülő igények, szükségletek kielégítését segítő új támogató szolgáltatások bevezetésével.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.
E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.
További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.
További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.
Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról" szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai" fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- Magyarország Alaptörvénye XV. cikkében foglaltakra
  (1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.
  (2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékosság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.
  (3) A nők és a férfiak egyenjogúak.
  (4) Magyarország az esélyegyenlőség megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.
  (5) Magyarország külön intézkedésekkel védi a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Nagykozár eddig nem rendelkezett HEP-el, jelen dokumentummal szeretnénk ezt a hiányt pótolni. 2008-ben a Képviselő-testület elfogadta a 2/2008 (IV.10.) pénzbeli és természetbeni, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendeletét. A törvényi előírásokon túl, a rendelet célja, hogy településünkönolyan támogatási rendszer működjön, amely az állampolgárok számára a prevenció, a hátrányos helyzetből adódó

hatások enyhítésére szolgálnak. A szociális ellátások, szolgáltatások középpontjában a család áll.

A szegénység elmélyülése miatt az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékosságból eredő szükségletek, eltartottak gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk. A rendeletet az eredményesség és hatékonyság érdekében, a felmerülő igények alapján évente legalább egy alkalommal felülvizsgáljuk.

A Képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Költségvetési koncepció , Gazdasági program, Településrendezési terv, Településfejlesztési koncepció, sportprogramok.
Az önkormányzat valamennyi intézménye akadálymentesített DDOP pályázat által, saját forrásból a leghátrányosabb helyzetű gyermekek HPV oltását az önkormányzat kifizette, új védőnői szolgálatot hozott létre önerőből, az idősek részére rendszeresen élelmiszercsomagot biztosít az Élelmiszerbank közreműködésével .

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Az önkormányzat tagja a Pécsi Többcélú Kistérségi Társulásnak és annak intézményeivel szociális- gyermekjóléti területen együttműködik. Az idősek ellátásával kapcsolatban SZOCEG NONPROFIT Kft-vel működik együtt. A közművelődési területen a Csorba Győző Megyei Könyvtárral van az önkormányzatnak együttműködési megállapodása.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A TEIR rendszer, KSH, KIK, Rendőrség Körzeti megbízottjától, Védőnői Szolgálat, Családsegítő Szolgálat, SZOCEG NONPROFIT Kft. biztosította az adatokat. Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a 2011.évi népszámlálás adataiból indultunk ki.
Nehezítette az adatgyűjtést a Népszámlálási adatok késedelmes teljesítése és az év elején bekövetkezett fenntartóváltások a közoktatásban.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.
Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák.

Településünkön élők jövedelmi és vagyoni helyzete az országos átlaghoz viszonyítva sokkal jobbnak mondható, Pécs agglomerációs területéhez tartozik és az elmúlt évtizedben a megyei jogú városból főleg a képzett és a társadalmi középosztályhoz tartozók költöztek ki.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) Foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

A következő táblázat a nyilvántartott álláskeresők számát és arányát reprezentálja a 15 és 64 éves korosztály körében. Itt azt vizsgáljuk, hogy a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott álláskeresők száma, továbbá hogy ez az évek tükrében miként változik; illetve azt is, hogy milyen az arány a férfiak és a nők körében.

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	643	611	1268	23	3,5%	17	2,8%	40	3,2%
2009	673	512	1185	31	4,6%	38	6,2%	69	5,8%
2010	691	633	1324	34	5,0%	36	5,7%	70	5,3%
2011	665	658	1323	32	4,8%	43	6,5%	75	5,7%
2012	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Nincsen lakónépességről adat, csak állandó népességről, ezért ezeket az adatokat használtuk.

2008-ban a 15 és 64 év közötti nyilvántartott lakónépesség száma és aránya az összesen 1254 főből a nők körében kimutathatóan magasabb volt: 643 fő, amíg a férfiak száma 611 fő volt. Ezen adatokhoz képest adott évben a nyilvántartott álláskeresők száma 23 fő volt a nők között (ami 3,6%-ot jelent), míg a férfiak közül 17 fő keresett nyilvántartásba véve munkát (azaz 3,2%). A 2008-as évre vetítve tehát elmondható, hogy ez évben összesen 40 fő regisztrált álláskereső volt az 1268 fős lakónépességből, ami százalékos arányra lebontva annyit tesz, hogy a lakónépesség 3,2%-a keresett munkát településünkön.

Ha a 2009-es évet vizsgáljuk, a lakónépesség körében 693 nővel és 512 férfival, azaz összesen 1158 fővel számolhatunk. Az ő körükben a nyilvántartott női álláskeresők száma 31 volt, (ez százalékosan összevetve 4, 6%-ot jelent), a férfiak ezen aránya pedig 38 főre bővült, ugrásszerű emelkedést mutatva az előző évhez képest (ha százalékokban vizsgáljuk ezt az arányt, akkor ez már 6,2%-ot tesz ki.) Tehát a 2009-es évben. Nagykozárban összesen már 69 fő nyilvántartott álláskeresőt regisztráltunk, ez a lakosság arányának már az 5,8%-át teszi ki.

A 15 és 64 év közötti lakónépesség a 2010-es évben összesen 1324-re növekedett, ebből a nők 681 fővel, míg a férfiak 633 fővel képviseltették magukat. A női nyilvántartott álláskeresők száma ebből az előző évhez képest 34-re bővült és már 5%-ot tett ki. Ami a nyilvántartásba vett férfi álláskeresőket illeti községünkben, elmondható, hogy 2010-ben 36 férfi próbált állást találni, ami az előző év adataihoz képest szerencsés visszaesést jelent: már csak 5,7%-ot. 2010-ben összesen tehát a nyilvántartott álláskeresők száma 70 főre bővült, a lakosság arányához viszonyítva viszont, –mivel az nőtt-, ez az arány 5,3%-ra csökkent az előző évhez viszonyítva.

A 2012-es évből jelenleg még nem rendelkezünk értékelhető adatokkal.

Ezen számadatok arra hívják fel figyelmünket, hogy fokozatosan egyre nagyobb hangsúlyt helyezzünk a településünkön felmerülő és egyre növekedő munkanélküliségre, igyekezzünk megoldásokat találni és kínálni a nyilvántartott álláskereső számára, különös tekintettel a férfiakra, hiszen a munkanélküliség aránya körükben az utolsó 3 évet szemlélve magasabbra ugrott.

A regisztrált munkanélküliek korcsoport szerinti bontása, illetve idősoros változása rávilágít arra, hogyan változik a munkanélküliség a különféle korosztályok tekintetében.

Ha a regisztrált munkanélküliek számát tekintjük át korcsoportok szerint, akkor a következő eredményeket kapjuk táblázatba fűzve Nagykozárban:

A 2008-as évben az összesen 40 fő nyilvántartott álláskereső közül a 20 évnél fiatalabb 2 fő volt (vagyis 5,0%); a 21-25 év közöttiek közül 4-en kerestek állást (10%). A 26-30 év közöttiek körében ez a szám 5 főre emelkedett (12,5%-ra), míg a 31-35 éves korosztályon belül 7 főt vettünk nyilvántartásba (ez 17,5%-ot tesz ki.). Ezekhez a számadatokhoz képest a 36-40 éves korcsoportnál már csak 3 fő, azaz 7,5% volt a nyilvántartott álláskeresők száma. A 41-45 év közöttiek regisztrált munkanélküliek száma 7 főre bővült, (ez 17,5%-ot jelent). A 46-50 éves korosztályt vizsgálva ez a szám csökken, méghozzá 4 főben (azaz 10%-ban) állapodott meg. Az 51-55 évesek körében végzett vizsgálatok 6 fő regisztrált álláskeresőt állapítottak meg (5%-ot), szemben az 56 és 60 év közötti korosztállyal, ahol 2 fő keresett

nyilvántartva állást (ez 5%-ot jelent). A 60 év felettiek körében Nagykozárban nem volt nyilvántartott álláskereső személy.

A 2009-es évben a nyilvántartott álláskeresők száma 71-re emelkedett településünkön. 20 éves, vagy annál fiatalabb munkakereső ezek közül nem volt. A 21 és 25 év közötti korosztályban az arány jelentősen megugrott, méghozzá 10 főre (ami 14,1%-ot jelent). A 26-30 éves korosztály esetében ugyanez az arány figyelhető meg ugyanezekkel az adatokkal: 10 fő, ami 14,1%-ot tesz ki. A 31-35 év közöttiek esetében 8 fő volt a nyilvántartásba vett álláskeresők aránya 2009-ben, (vagyis 11,3%). A 36-40 évesek körében ismét kiugrás történt, ebben az időszakban 13 fő állt sorba állásért (vagyis 18,3%). A 41 és 45 év közötti korosztályban ismét csak növekedés volt tapasztalható: a statisztika 14 fő munkanélkülivel és ezek 19,7%-os arányával számol. A 46 és 50 év közöttiek körében 10 főre rúgott a nyilvántartásba vett álláskereső száma (14,1%-kal kell számolnunk itt). Az 51 és 55 év közötti korcsoportban 6 fő munkakeresőt regisztráltunk (ez 8,5%). Az 56 és 60 éves, valamint a 60 év feletti korcsoportokban nem volt nyilvántartott álláskereső településünkön.

2010-ben településünkön 60 fő nyilvántartott álláskeresőt regisztráltunk. Ezek közül 20 éves vagy az alatti 3 fő volt. A 21 és 25 éves korosztály körében az előző évhez képes kettővel emelkedett ez a szám, méghozzá 12 főre (20,0%). A 26 és 30 év közöttiek esetében a 2009-es évhez viszonyított adatok nem változtak, ugyanúgy 10 főt tartottunk nyilván álláskeresőként (ami 16,7%-ot jelent). A 31 és 35 évesek vizsgált körén belül 9 fővel kellett számolnunk, (azaz 15%-kal). Ha a 36 és 40 év közötti korosztályt szemléljük, ez a szám változatlan: 9 fő (ugyancsak 15,0%-kal), miként a 41 és 45 évesek körében is ugyanilyen adatok kerültek regisztrálásra: 9 fő (15%). A 46-50 évesek között 5 fő keresett munkát (ez már csak 8,5%-ot tesz ki). Az 56 és 60 éves, illetve a 60 év feletti korcsoportokban nyilvántartott álláskeresők nem voltak.

2011-ben a regisztrált munkanélküliek száma 75 főre ugrott. A 20 éves, vagy annál fiatalabb korosztály körében már 5 fő keresett munkát (6,7%). A 21 és 25 év közöttiek 10 fővel képviseltették magukat az álláskeresők között (13,3%-kal). A 26 és 30 év közöttiek korcsoportján belül 8 főt tartottunk nyilván munkakeresőként (ez 10,7%-ot jelent). A 31-35 éves korosztály körében szintén magas, 10 fős számmal kellett számolnunk (13,3%-kal). A 36-40 év közöttiek körében 8 fő keresett munkát regisztráció útján. A 41-45 évesek táblázatán belül 8 főt találunk nyilvántartott álláskeresőként (10,7%). A 45-50 évesek között 10 fővel, (azaz 13,3%-kal) kellett számolnunk. Az 51-55 év közötti korcsoportban 2011-ben 7 fő keresett állást (9,3%). Az 56 és 60 év közöttiek körében kirobbanó változást tapasztalhatunk az előző évhez képest: a regisztrált munkakeresők száma sajnos 9 főre ugrott (12%). A 61 év feletti korosztályban ez évben sem volt regisztrált álláskereső.

2012 volt az az év, amikor a nyilvántartott állás keresők száma az eddigiekhez képest a legmagasabb volt: ekkor már 97 fő várt állásra településünkön. A 20 éves, vagy annál fiatalabb korosztályban már csak 2 fő álláskeresőt találunk (ez 2,1%-ot jelent). A 21-25 év közöttiek körében 11 főt tartottunk nyilván (ez az arány 11,3% volt). A 26 és 30 évesek között az eddigiekben vizsgált, összességében a legnagyobb számadatokkal kellett számolnunk: 19 fő várt munkára ekkoriban (19,6%). A 31- 35 év közöttiek szemben az előző évvel, 2012-ben már csak 8-an voltak (8,2%). A 36-40 éves korosztályban 12 fő keresett állást (12,4%). 41 és 46 év között ez a szám 6 főt tett ki (6,2%). A 46 és 50 év közötti regisztrált munkakereső száma az előző évhez képest stagnált, ugyanúgy 10 fő (10,3%) maradt. AZ 51 és 55 éves korosztályban viszont ismét ugrásszerű növekedés figyelhető meg: településünkön 14 főre

(14,4%-ra) emelkedett azok száma, akik nyilvántartásba véve álláskeresőként voltak regisztrálva. 56 és 60 év között a helyzet ismét súlyosbodott: 15 fő keresett állást községünkben (15,5%). 61 év felett 2012-ben sem tartottunk nyilván regisztrált álláskeresőt.

Ezekből az adatokból leszűrhető, hogy településünkön jelenleg a 26 és 30 év közötti, illetve az 51-60 éves korosztály körében jelenti a legnagyobb, orvosolandó problémát a munkakeresés kihívása. Községünknek ezen két korosztályra kell kiemelten ráirányítania figyelmét, további lehetőségeket felkutatva és kínálva számukra.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011	2012
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	**fő**	**40**	**71**	**60**	**75**	**97**
20 éves és fiatalabb	fő	2	0	3	5	2
	%	5,0%	0,0%	5,0%	6,7%	2,1%
21-25 év	fő	4	10	12	10	11
	%	10,0%	14,1%	20,0%	13,3%	11,3%
26-30 év	fő	5	10	10	8	19
	%	12,5%	14,1%	16,7%	10,7%	19,6%
31-35 év	fő	7	8	9	10	8
	%	17,5%	11,3%	15,0%	13,3%	8,2%
36-40 év	fő	3	13	9	8	12
	%	7,5%	18,3%	15,0%	10,7%	12,4%
41-45 év	fő	7	14	9	8	6
	%	17,5%	19,7%	15,0%	10,7%	6,2%
46-50 év	fő	4	10	5	10	10
	%	10,0%	14,1%	8,3%	13,3%	10,3%
51-55 év	fő	6	6	3	7	14
	%	15,0%	8,5%	5,0%	9,3%	14,4%
56-60 év	fő	2	0	0	9	15
	%	5,0%	0,0%	0,0%	12,0%	15,5%
61 év felett	fő	0	0		0	0
	%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

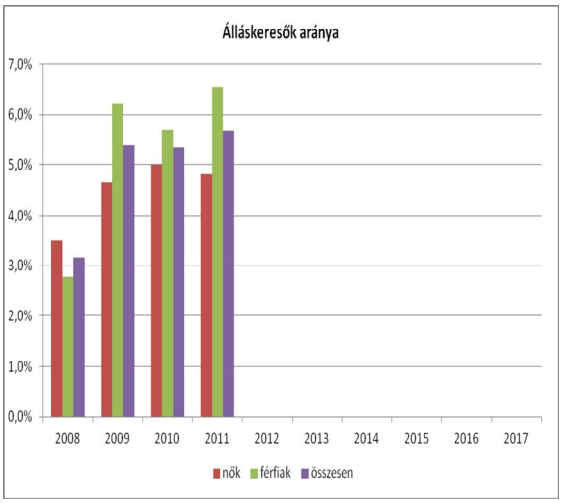

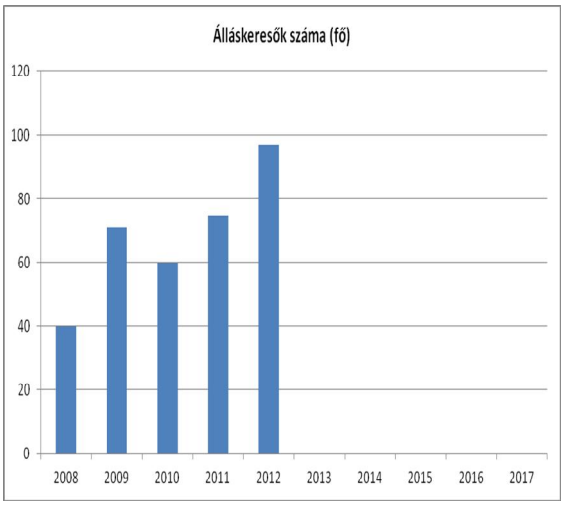

A következő fejezetben a tartós munkanélküliek arányát vizsgáljuk.

A százalékos arányok lebontása rámutat, milyen arányban vannak a tartós munkanélküliek. Minél magasabb a tartós munkanélküliek számaránya, annál inkább szükséges beavatkozásokat terveznünk, foganatosítanunk. Felmérésünk során figyelembe vettük a nemek közötti különbségeket, a területi, és az országos arányokat is.

2008-ban 40 fő munkanélkülit tartottunk nyilván, ebből a férfiak és a nők arányának megoszlása a következő volt: 23 nő és 17 férfi. A 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek aránya összesen 12 fő volt, ebből 9 volt a nő és 3 a férfi. Ez a számadat a nyilvántartott munkanélküliek számának összesen 30%-a volt.
2009-ben a regisztrált munkanélküliek száma 69-re emelkedett, ebből 31 volt a nő, és 38 a férfi. A 180 napnál régebben regisztrált munkanélküli ebben az évben összesen 28 fő volt, (a teljes munkanélküliség 40,6%-a), ebből 15 volt a nő (48,4%), és 13 (34,2%) a férfi.

2010-ben a nyilvántartott munkanélküliek száma összesen 70 főre bővült, ebből a 34 volt a nő és 36 a férfi. A 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek aránya ehhez képest 15 nő és 22 férfi volt, azaz százalékos megosztásban: 44,0% a nők javára, a férfiakéra pedig 61,1%. A teljes, regisztrált munkanélküliség arányain belül a 180 napnál régebb óta regisztrált munkanélküliek aránya ebben az évben 52,9%-ra nőtt.

A 2011-es év a következő változásokat hozta: a nyilvántartott munkanélküliek száma tovább emelkedett 75-re, amelyből 32 fő volt a nő és 43 fő a férfi. A 180 napnál régebben regisztrált álláskeresők száma ebből összesen 37 fő volt (ez a teljes regisztrált munkanélküliségnek a 45,%-a). Ez utóbbiból a nemek aránya egyenlően oszlott meg: 17-17 fő volt egyaránt, ez százalékosan 53,1%-ot jelent a nők, és 39,5%-ot a férfiak részéről.

A 2012-es évről jelenleg még nem rendelkezünk adatokkal.

A grafikonokat szemlélve összességében elmondható, hogy a női munkanélküliség a 2010-es évet kivéve majdnem minden évben magasabb volt a férfiak munkanélküliségénél.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	23	17	40	9	3	12	39,1%	17,6%	30,0%
2009	31	38	69	15	13	28	48,4%	34,2%	40,6%
2010	34	36	70	15	22	37	44,1%	61,1%	52,9%
2011	32	43	75	17	17	34	53,1%	39,5%	45,3%
2012	n.a	na.	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

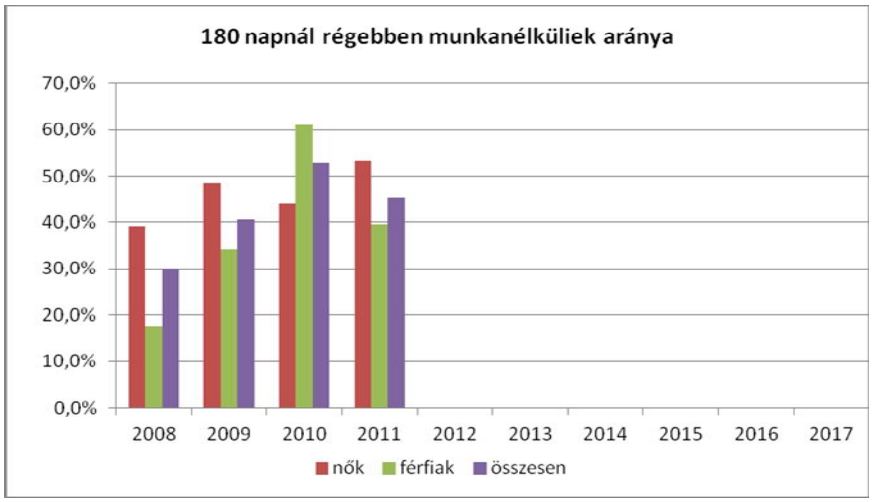

A következő fejezetben a pályakezdő munkanélküliek számát vizsgáljuk településünkön a 18-tól 29 éves korosztályra lebontva, amire azért kellő hangsúlyt fektetnünk, mert ráirányítja a figyelmet egy fontos munkaerő-piaci helyzetre, a pályakezdők helyzetére.
A 2008-as évben ebből a korosztályból összesen 254 fő volt álláskereső, ebből 143 fő nő és 111 fő férfi. A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők aránya ehhez képest alacsony volt: összesen 5 fő, azaz: 3 nő (2,1%) és 2 férfi (1,8%). A vizsgált korosztályhoz képest ez 2,0%-ot jelent.
A 2009-es év némi visszaesést tükröz: a 18-29 évesek körében 249 fő álláskeresővel számoltunk, ebből 143 volt a nő és 106 a férfi. A nyilvántartott pályakezdő munkakeresők száma ehhez képest összesen már csak 2 fő volt, mindkettő nő (1,4%). Ez az adat a teljes, regisztrált munkanélküliek 0,8%-a.
2010-ben ismét csökkenés figyelhető meg a 18-29 éves munkanélküliek körében: összesen 238 fő keresett munkát ebben az időszakban, ebből 133 volt a nő és 105 a férfi. A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma 2010-ben összesen 8 főre emelkedett, a nemek megoszlása egyenlő volt: ami 4 nőt (3,0%-ot) és 4 férfit (3,8%-ot) jelent.
Ha áttekintjük a 2011-es adatokat, a 18-29 éves korosztály körében a munkanélküliség nőtt: összesen 261-en kerestek munkát, ebből a nemek aránya ismét a nők felé dől: 144 nő és 117 férfi. Ha a nyilvántartott pályakezdő álláskeresőket vizsgáljuk, összesen 9 főt találunk, amelyből 4 a nő (2,8%) és 5 a férfi (3,4%).
A pályakezdő álláskeresők grafikonját vizsgálva elmondható, hogy, régebben a női munkanélküliség volt jellemző: a női munkanélküliek száma 2008-ban és 2009-ben kiugrónak bizonyult; ám az elmúlt időszakban a férfiak munkanélkülisége volt jellemzőbb, ezért jelenleg ez utóbbira kell fokozottabb figyelmet kell fordítani településünkön.

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	143	111	254	3	2,1%	2	1,8%	5	2,0%
2009	143	106	249	2	1,4%	0	0,0%	2	0,8%
2010	133	105	238	4	3,0%	4	3,8%	8	3,4%
2011	144	117	261	4	2,8%	5	4,3%	9	3,4%
2012	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

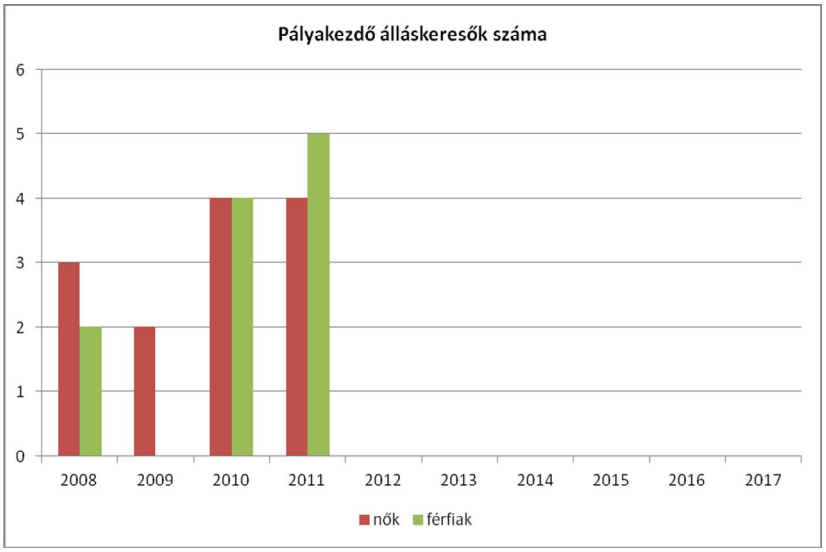

Az alcsony iskolázott népesség vizsgálata során jelenleg a 2001. évi népszámlálásból adódó adatok állnak a települések rendelkezésére csak. A 15-X évesekre vonatkozó adatokat úgy kapjuk meg, hogy a legalább általános iskolát végzettek számát kivonjuk a 15 évesnél idősebb népesség létszámából. Településünkön ez az adat a következőképp alakult 2001-ben: a 15 éves és idősebb lakosság száma összesen 1045 fő volt, ebből 557 fő volt a nő és 488 fő a férfi. A 15-x éves, legalább általános iskolát végzettek száma összesen 966 fő volt, ebből 501 fő a nő és 465 fő a férfi. Az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-X évesek száma összesen 79 fő (7,6%), ebből a nemek megoszlása a következő: 56 nő (10,1%) és 23 férfi (4,7%). Mind három vizsgált esetben megfigyelhető, hogy a nők vannak többségben, ebből adódóan tehát erre a jelenségre is fokozott figyelmet kell fordítani.

***b)* Alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága**

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

év	**15 éves és idősebb lakosság száma összesen**			**15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma**			**általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma**					
	összesen	**nő**	**férfi**	**összesen**	**nő**	**férfi**	**Összesen**		**nő**		**férfi**	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	1045	557	488	966	501	465	79	7,6%	56	10,1%	23	4,7%
2011	n.a	n.a	n.a	n.a	na	na	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

Ha a regisztrált munkanélküliek számát vizsgáljuk iskolai végzettség szerint, a nagykozári adatok a következőképp alakulnak.

2008-ben a nyilvántartott álláskeresők száma településünkön összesen 40 fő volt. Ezek közül a 8 általánosnál alacsonyabb végzettségűek száma összesen 2 fő volt (5,0%); a 8 általánost végzettek száma 11 volt (27,5%); a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettségűek pedig összesen 27-en voltak (67,5%).

A 2009-es évben összesen 69 fő volt a nyilvántartott álláskereső. 8 általánosnál alacsonyabb végzettségű nem volt, a 8 általánost 15 fő fejezte be (21,7%), míg 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséget szerzett tanulók száma összesen 54 volt (78,3%).

2010-ben 70 álláskeresőt regisztráltunk, ebből 8 általánosnál alacsonyabb iskolai végzettsége senkinek nem volt; a 8 általánost 9-en fejezték be (12,9%), míg 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel 61 fő rendelkezett (87,1%).

2011-ben a nyilvántartott álláskeresők száma 75-re rúgott, ám 8 általánosnál alacsonyabb iskolai végzettségűt ebben az évben sem találtunk településünkön. A 8 általánost az előző évinél rosszabb arányban 16 fő fejezte be (21,3%), míg 8 általánosnál magasabb iskolai végzettsége 59 főnek volt (78,7%.)
Ezek alapján elmondható, hogy Nagykozár olyan település, ahol kevés, vagy alig van 8 általánosnál alacsonyabb iskolai végzettségű egyén. A 8 általánost befejezettek száma sem mutat kiugró mértéket, sokkal inkább jellemző községünk lakói között a 8 általánost befejezett, vagy annál magasabb iskolai végzettségű emberek jelenléte.

A 2011-es adatok csupán Baranya megyére vannak lebontva, ezért nincs adatunk Nagykozárra vonatkozóan.
2011-nél a népszámlálási adatok még csak előzetes adatokat tartalmaznak, ezért a 15-X-es adatok nincsenek még.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	40	2	5,0%	11	27,5%	27	67,5%
2009	69	0	0,0%	15	21,7%	54	78,3%
2010	70	0	0,0%	9	12,9%	61	87,1%
2011	75	0	0,0%	16	21,3%	59	78,7%
2012	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

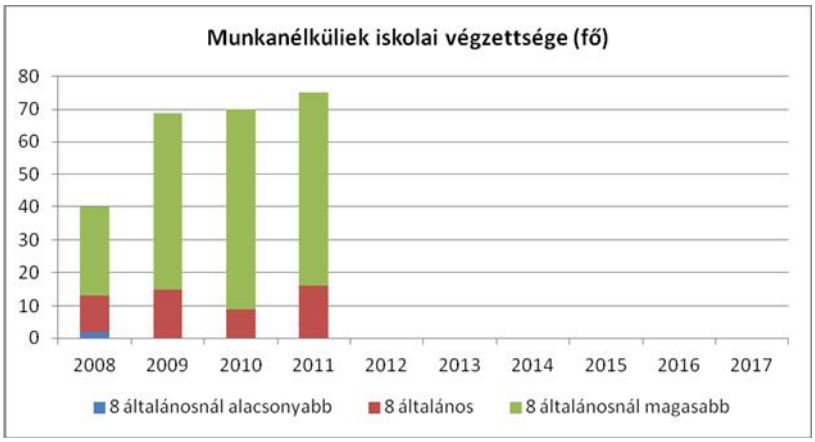

Ha az általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők számát, és a 8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők számát vesszük górcső alá, elmondható, hogy településünkön nincsenek érintettek, nem kell ezzel számolnunk.

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

év	általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma	8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők száma	
	fő	Fő	%
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	0	0	0

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

Településünkön nem készült felmérés a felnőttoktatásban résztvevők számáról a középfokú iskolákban, ezért erről adatunk nincsen.

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

év	középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők		szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők		gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők	
	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2009	n.a	0	n.a	0	n.a	n.a	n.a
2010	n.a	0	n.a	0	n.a	n.a	n.a
2011	n.a	0	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a
2012	n.a	na	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

***c)* Közfoglalkoztatás**

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakossághoz képest
2010	8	1%	0	0%
2011	16	1%	0	0%
2012	17	1%	1	20%

Forrás: Önkormányzat adatai

A közfoglalkozatásban résztvevők számának alakulása Nagykozárban 2010 és 2012 között a következőképp alakult: 2010-ben 8 fő vett részt a közfoglalkoztatásban. A közfoglalkoztatásban

részvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest ebben az évben 1% volt. A közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma 0 fő volt, miképpen a közfoglalkoztatásban résztvevő romák aránya is az aktív korú roma/cigány lakossághoz képest is 0% volt.

2011-ben a közfoglalkoztatásban résztvevők száma 16 volt. A közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest 1% volt. A közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma 0 fő volt. A közfoglalkoztatásban résztvevő romák aránya az aktív korú roma/cigány lakossághoz képest szintén 0% volt.

A 2012-es évben a közfoglalkoztatásban résztvevők száma 17 fő volt. A közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív lakosságához képest ebben az évben is 1% volt. A közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma 1 fő volt. A közfoglalkoztatásban résztvevő romák aránya az aktív korú roma/cigány lakossághoz képest 20% volt.

Összességében elmondható, hogy a közfoglalkoztatottak száma fokozatosan emelkedik, és a 2012-es évben megjelent községünkben a roma közfoglalkoztatás is, igaz erre csak 1 fő személyében volt szükség.

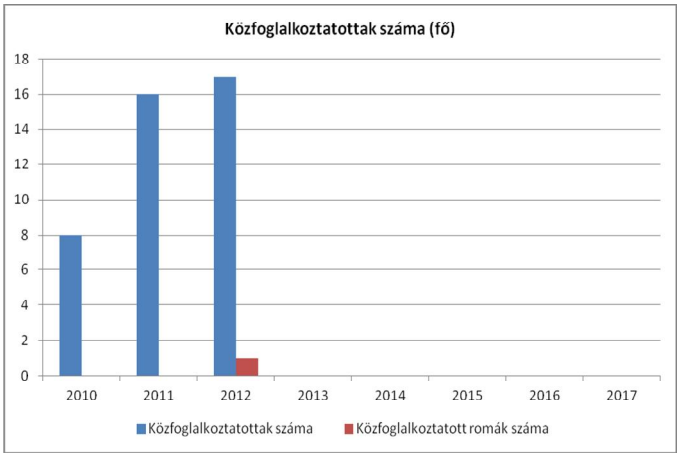

***d)* A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)**

A következő fejezetben a foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének potenciálját latolgatjuk a vállalkozások esetében: foglalkozunk a helyi munkaerő és az állásnélküli lélekszámának alakulásával, és a szakképzettség szerkezetével.
2008-ban 72 regisztrált vállalkozás működött településünkön. A kiskereskedelmi üzletek száma 6 volt, míg a vendéglátóhelyek száma 3. Az állami szektorban foglalkoztatottak számáról, illetve a kivetett iparűzési adóról nincs adatunk. A befizetett iparűzési adó 6971000 Ft volt. A helyben működő foglalkoztatási programok számáról szintén nincs adatunk, akárcsak a foglalkoztatási programokban résztvevők számáról sem.
A 2009-es évben Nagykozárban már csak 67 regisztrált vállalkozás működött, a kiskereskedelmi üzletek száma is 3-ra csökkent. A vendéglátóhelyek száma stagnált, 3 maradt. A befizetett iparűzési adó ebben az évben 8474000 Ft volt. Az állami szektorban foglalkoztatottak számáról, az iparűzési adóról, a működő foglalkoztatási programok számáról, illetve a foglalkoztatási programokban résztvevők számáról nem rendelkezünk adatokkal.

2010-ben robbanásszerűen megsokszorozódott a regisztrált vállalkozások száma településünkön: már 206 vállalkozás élt. A kiskereskedelmi üzletek száma megmaradt az előző évi 4-nél, akárcsak a vendéglátóhelyek száma. A befizetett iparűzési adó ebben 2010-ben az előző évinél kevesebb, 7600000 Ft volt. Az állami szektorban foglalkoztatottak számáról, az iparűzési adóról, a működő foglalkoztatási programok számáról, illetve a foglalkoztatási programokban résztvevők számáról nem rendelkezünk adatokkal.

A 2011-es év során a regisztrált vállalkozások száma megcsappant 158-ra, és a kiskereskedelmi üzletek száma is lecsökkent 3-ra. A 3 vendéglátóhely ebben az évben is stabilan tartotta magát. A befizetett iparűzési adó ebben az évben 11090000 Ft volt. Az állami szektorban foglalkoztatottak számáról, az iparűzési adóról, a működő foglalkoztatási programok számáról, illetve a foglalkoztatási programokban résztvevők számáról nem rendelkezünk adatokkal. A 2012-es évi adatok jelenleg még hiányoznak.

3.2.10. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - vállalkozások

év	regisztrált vállalkozások száma a településen	Kis-kereskedelmi üzletek száma	vendéglátó-helyek száma	állami szektorban foglalkoztatottak száma	kivetett iparűzési adó	befizetett iparűzési adó	működő foglalkoztatási programok száma helyben	foglalkoztatási programokban résztvevők száma
2008	*72*	*6*	*3*	*n.a*	*n.a*	*6971000*	*n.a*	*n.a*
2009	*67*	*4*	*3*	*n.a*	*n.a*	*8474000*	*n.a*	*n.a*
2010	*206*	*4*	*3*	*n.a*	*n.a*	*7600000*	*n.a*	*n.a*
2011	*158*	*3*	*3*	*n.a*	*n.a*	*11090000*	*n.a*	*n.a*
2012	*n.a*	*n.a*	*n.a*	*n.a*	*n.a*	*n.a*	*n.a*	*n.a*

Forrás: TEIR, T-Star, önkormányzat adatai

Ha a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének potenciálját vizsgáljuk a közlekedés szempontjából, elmondható, hogy a legközelebbi centrum elérhetőségének átlagos ideje 15 perc. 13 darab autóbuszjárat köti össze településünket a legközelebbi centrummal munkanapokon. Nagykozár és a legközelebbi centrum között vonat nem közlekedik, ezért az átlagos utazási időt vonattal rubrikát sem töltöttünk ki. Kerékpárút nincs, ezért nem számolunk átlagos utazási időt sem kerékpáron, sem kerékpárúton történő megközelíthetőséget sem.

3.2.11. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munka-napokon	átlagos utazási idő autóbusszal	vonat járatok átlagos száma munkanapokon	átlagos utazási idő vonattal	Kerékpár úton való megközelíthetőség	átlagos utazási idő kerékpáron
Legközelebbi centrum	*15 perc*	*13*	*20 perc*	*0*	*0*	*0*	*0*
Megye-székhely	*15 perc*	*13*	*20 perc*	*0*	*0*	*0*	*0*
Főváros	*3 óra*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*

Forrás: helyi autóbusz társaság, MÁV, önkormányzat adatai

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálját vizsgálva a fiatalok körben latolgatva összegyűjtöttük a településen elérhető, vagy vonzáskörzetében rendelkezésre álló programokat,

amelyek megkönnyítik a fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetét; képzéséhez, továbbképzéséhez való hozzáférésüket.

Fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok nincsenek településünkön. Fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzáskörzetben vannak, mégpedig a „Falfirka" program és az „Új munkahelyek sikeréért" program.
Az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településünkön nincsenek. Az oktatásból a munkaerőpiacra való átmentet megkönnyítő programok a vonzáskörzetben a következőek: „Patrónus", „Diplomás fiatalok a régió fejlődéséért", „Sorsfordító, sorsformáló" programok.

e) Fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

3.2.12. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – fiatalok

	van/nincs	Felsorolás
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen	*nincs*	
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzásközpontban	*van*	*Falfirka, Új munkahelyek sikeréért*
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen	*nincs*	
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzásközpontban	*van*	*Patrónus, Diplomás fiatalok a régió fejlődéséért, Sorsfordító, sorsformáló*

Forrás: helyi adatgyűjtés

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja programokon résztvevő fiatalok számáról nem rendelkezünk adatokkal.

f) Munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja felnőttek számára a következőképp alakul: felnőtt képző programok a településen nincsenek; felnőtt képző programok a vonzáskörzetben vannak: „Perfekt", „Pécsi Regionális Munkaerő-fejlesztő és Képző Központ". Egyéb munkaerőpiaci-szolgáltatások a településen nincsenek. Egyéb munkaerőpiaci-szolgáltatások a vonzásközpontban vannak, mégpedig a „Partnerség", az „Együttműködés a regionális tudásért PERTU". Helyi foglalkoztatási programok a településen nincsenek, miként helyi foglalkoztatási programok a vonzáskörzetekben sincsenek.

3.2.14. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - felnőttek

	van/nincs	Felsorolás
felnőttképző programok a településen	*nincs*	
felnőttképző programok a vonzásközpontban	*van*	*Perfekt, TKKI*
egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen	*nincs*	
egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzásközpontban	*van*	*Partnerség, együttműködés a regionális tudásért PERTU*
Helyi foglalkoztatási programok a településen	*nincs*	
Helyi foglalkoztatási programok a vonzásközpontban	*nincs*	

Forrás: helyi adatgyűjtés

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja a programokon résztvevő felnőttek számát tekintve azért lenne fontos, mert ez a mutató eredményesen mutatna rá a településen élő munkanélküliek perspektívájára és helyzetükből való kitörési lehetőségekre. Azonban erre vonatkozó adatokkal Nagykozár esetében sajnos nem tudunk szolgálni, nincsenek.

g) Mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A mélyszegénységben élők és romák a települési önkormányzat saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatását vizsgálva erről adatokat nem tudunk szolgáltatni.

h) Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Hátrányos megkülönböztetésről a foglalkoztatás területén nincs tudomásunk.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Az álláskeresési segélyben részesülők számadatait vizsgálva meg kell adnunk, hogy a nyilvántartott álláskeresők közül hány százalék részesült álláskeresési járadékban. Ha ezeket az adatokat a munkanélküliségi adatokkal összevetjük, láthatóvá válik, hogy a rendszeres jövedelem nélkül élők hozzájutnak-e támogatáshoz vagy sem.
2008-ban a 15 és 16 év közötti, álláskeresési járadékban részesülő lakónépesség száma 15 fő volt, segélyben 4 fő részesült (ez százalékosan 26,7%-ot jelent.)
2009-ben a 15 és 16 év közötti, álláskeresési járadékban részesülő lakónépesség száma 24 főre ugrott, segélyt 4 fő számára folyósítottunk, (ez százalékosan 20,8%-ot tesz ki.)
A 2010-es év folyamán 15 és 16 év közötti, álláskeresési járadékban részesülő lakónépesség száma maradt 24 fő, a segélyben részesülőké is stagnált 5 fővel (azaz 20,8%-kal).
2011-ben a 15 és 16 év közötti, álláskeresési járadékban részesülő lakónépesség száma 21-re apadt, viszont segélyben már 6 fő részesült (vagyis 28,6%).
2012-ről még nem rendelkezünk adatokkal.
Ha a fenti adatokból levonjuk a konklúziót, elmondható, ami a grafikonunkon is szembetűnően látszik, hogy a 15-64 éves korosztály keretein belül igen magas a munkanélküliség, viszont az ehhez képest segélyben részesülők száma alacsony, ámde fokozatosan egyre felfelé ívelő tendenciát mutat.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	1254	4	26,7%
2009	1185	5	20,8%
2010	1324	5	20,8%
2011	1323	6	28,6%
2012	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

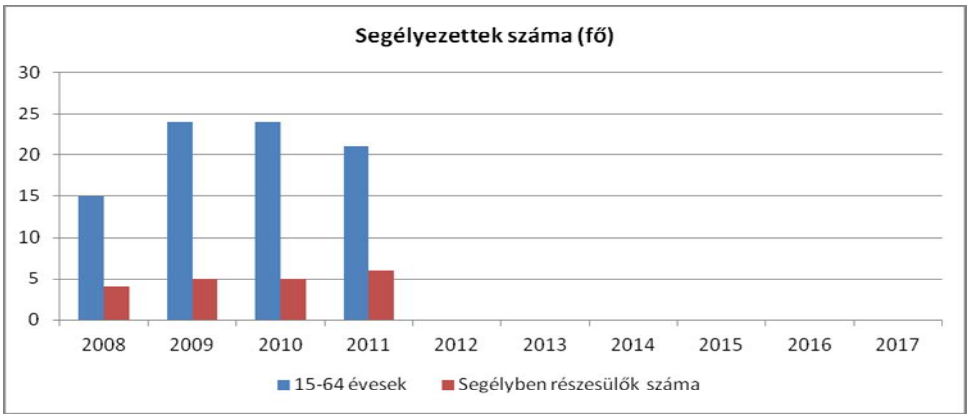

A járadékra jogosultak számának vizsgálatakor azt a munkanélküliségi adatokkal összevetve rávilágítunk arra, hogy a rendszeres jövedelem nélkül élők hozzájutnak-e a támogatáshoz.
2008-ban a nyilvántartott álláskeresők száma 40 fő volt, ebből az álláskeresési járadékra jogosultak száma 4 fő volt .
2009-ben 69 regisztrált álláskeresőt tartottunk számon, ebből 5 fő volt jogosult álláskeresési járadékra.
2010-ben 70 főre kellett bővíteni a nyilvántartott álláskeresőink számát, ebből az álláskeresési járadékra jogosultak száma maradt 5 fő.
2011-ben 75 regisztrált munkanélkülije volt Nagykozárnak, ebből 0 fő volt jogosult álláskeresési járadékra.
2012-ben már 89 főre növekedett az álláskeresők száma, viszont ebből az évből nincsenek adataink az álláskeresési járadékra jogosultak számáról.
Ha áttekintjük az álláskeresési járadékra jogosultak százalékos arányát mutató grafikont, megállapíthatjuk, hogy számuk fokozatosan csökkent, viszont a munkanélküliek száma fokozatosan nő, ez a két adat községünkben fordított arányosságot mutat.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	40	4	10,0%
2009	69	5	7,2%
2010	70	5	7,1%
2011	75	0	0,0%
2012	89	n.a	n.a

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

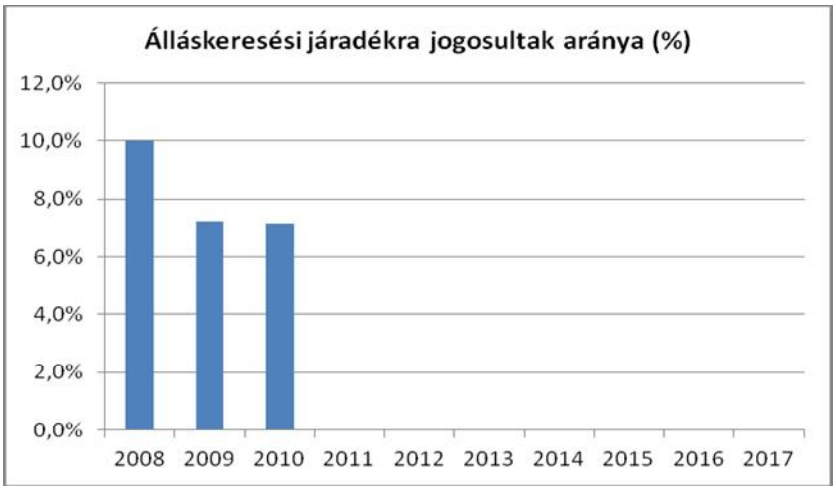

Nagykozárban a támogatottak száma magas arányt mutat a segélyezettek számához képest: például 2011-ben 39 fő (a munkanélküliek 55,71%-a) kapott foglalkoztatást helyettesítő támogatást (azaz álláskeresési támogatást), szemben azzal a ténnyel, hogy ebben az évben a 15-64 éves korosztályban a rendszeres szociális segélyben részesülők aránya 0.15% volt.
2008-ban 5 fő részesült rendszeres szociális segélyben, ami a 15-64 éves korosztály százalékos arányát tekintve 0,39% volt. Foglalkoztatást helyettesítő támogatást ebben az évben nem kapott senki.
2009-ben 1 fő részesült rendszeres szociális segélyben, szemben azzal a ténnyel, hogy 19 fő volt az álláskeresési támogatásban részesülők száma ebben az évben.
2010-ben és 2011-ben 2 - 2 fő részesült rendszeres szociális segélyben. 2010-ben viszont a foglalkozást helyettesítő támogatások száma 33 főre bővült. 2011-ben ez a szám tovább emelkedett 39 főre.
Ez azt mutatja, hogy folyamatosan egyre több foglalkoztatást helyettesítő támogatást kell kiadnunk a munkanélküliek számának emelkedésével párhuzamosan. A grafikonból kitűnik, hogy, míg a segélyezettek száma folyamatosan csökken, addig a támogatottak száma folyamatosan és robbanásszerűen emelkedik. Tehát a jövőben eredményes lenne hangsúlyt fektetni a munkanélküliek foglalkoztatására.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	5	0,39	0	0	0	0
2009	1	0,08	12	30	0	0
2010	2	0,15	33	47,82	0	0
2011	2	0,15	39	55,71	0	0
2012	n.a	n.a	n.a	n.a	0	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

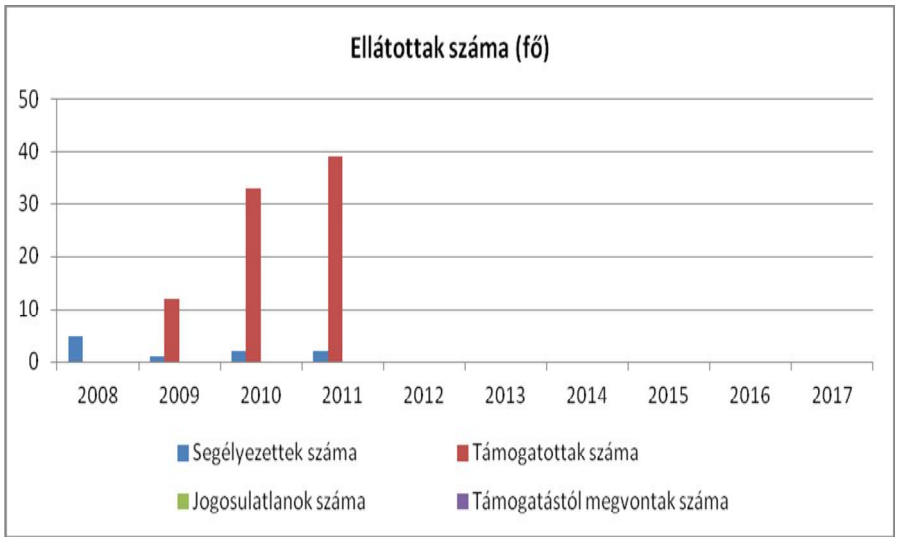

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

a) Bérlakás-állomány

Nagykozárban az összes lakásállomány száma folyamatosan és lassan növekszik, mindegyik jó állapotban van. Bérlakások és szociális lakások nincsenek településünkön. 2008-ban még 591 lakásállományról beszéltünk, 2011-re ez a szám 620-ra bővült. Egyéb lakáscélra használt ingatlanok is jelen vannak lassan bővülő számmal községünkben: az évek során 8-ról 12 darabra növekedett ezek száma; mindegyik jó állapotban volt.

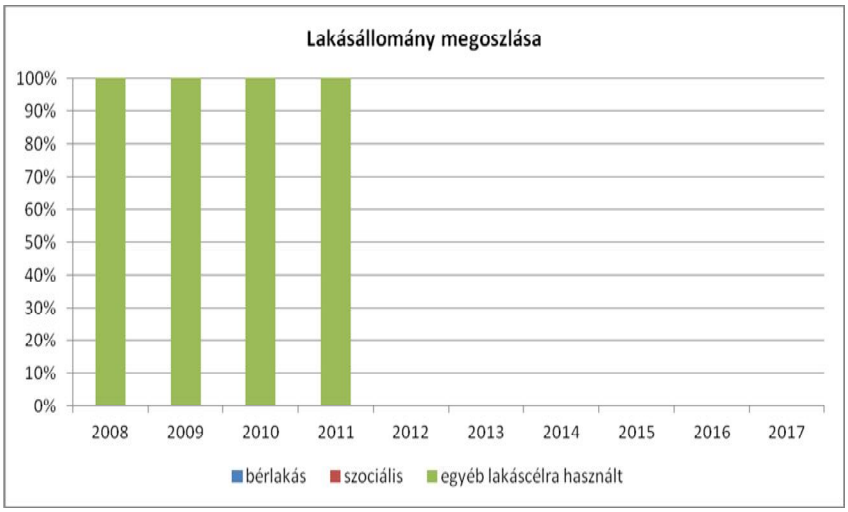

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

év	összes lakásállomány (db)		bérlakás állomány (db)		szociális lakásállomány (db)		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	
		ebből elégtelen lakhatási körülmények et biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülmények et biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülmények et biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülmények et biztosító lakások száma
2008	591	0	0	0	0	0	8	0
2009	605	0	0	0	0	0	10	0
2010	610	0	0	0	0	0	10	0
2011	620	0	0	0	0	0	12	
2012	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) Szociális lakhatás

Községünkben nem küzdünk a hajléktalanság, illetve a veszélyeztetett lakhatási helyzetek problémáival.

c) Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Községünkben több zártkerti terület is található, amelyeken présházakat, gazdasági épületeket emeltek.

e) Lakhatást segítő támogatások

Községünkben többen részesülnek lakásfenntartási támogatásban. 2008 és 2010 között ez a mutató igen alacsony számarányokkal rendelkezett, akkoriban ezt a fajta támogatást 3,- 2,- 3 fő vette igénybe. A 2011-es esztendő robbanásszerű növekedést hozott: 38 személy volt rászorulva a támogatásra. A 2012-ben lassú apadás következett, de a lakásfenntartási támogatásban részesülők száma ekkor is igen magas: 31 főről beszélhetünk.
Adósságcsökkentési támogatásban senki nem részesült.

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	3	0
2009	2	0
2010	3	0
2011	38	0
2012	31	0

Forrás: TEIR, KSH TSTAR

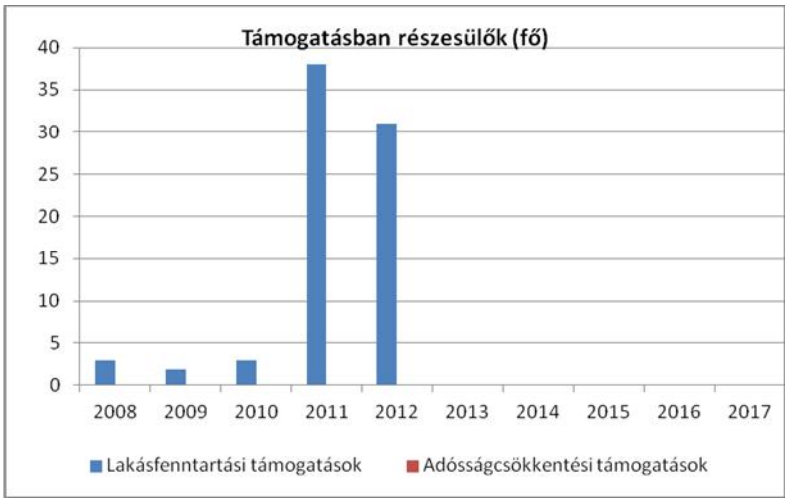

***f)* Eladósodottság**

Tudunk róla hogy létezik, de az önkormányzatnál a segélyezés kapcsán ez még kevésbé merült fel.

***g)* Lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása**

A külterületen zártkertekben lévő ingatlanokba bevezették az áramot, víz közkutakból elérhető. Szennyvízelvezetés nem megoldott. Vasúti közlekedés Pécsről elérhető, a buszközlekedés jónak mondható és Pécsújhegyen elérhető a helyi buszjárat.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Az a,-b,-c, pontok nem relevánsak, mivel a településünkön nincsenek szegregátumok, telepek

.

a) A telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

b) A telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

c) Szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Nagykozárban 1 felnőttek és gyermekek számára tervezett háziorvosi szolgálat működik. A felnőttek és a gyermekek háziorvosi szolgálata nincs különválasztva.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	1	0	0
2009	1	0	0
2010	1	0	0
2011	1	0	0
2012	1	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A kötelező oltásokon kívül minden 14 életévét betöltött, RGYK-ban részesülő lány HPV védőoltásban részesül. A községben rendszeresen szűrőbusz járat végez egészségügyi szolgáltatásokat (labor, véradás, látásvizsgálat, nőgyógyászati szűrővizsgálat).

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A helyi óvodába logopédus és fejlesztőpedagógus biztosítja e megfelelő ellátást.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az intézményi közétkeztetést biztosító cég kiválasztásánál az egyik fő szempont az egészséges alapanyagok felhasználása volt.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen labdarúgás, kézilabda, kosárlabda, strandröplabda, íjászat, western lovaglás, lovaglás, aerobik, zumba, asztalitenisz sportlehetőségek elérhetőek bárki számára megfizethető áron, illetve a labdarúgást az önkormányzat támogatja.

***f)* személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés**

A településen a SZOCEG NONPROFIT Kft-vel kötött szerződés alapján szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek napközi otthona biztosított házhozszállítással ill.az intézménybe történő szállítás is.

***g)* hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor**

Nem történt ilyen irányú bejelentés.

***h)* pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül**

Élelmiszercsomag a 60 év felettiek részére.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	54
2009	64
2010	68
2011	92
2012	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

év	ápolási díjban részesítettek száma
2008	9
2009	9
2010	9
2011	9
2012	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A közösségi élet színterei sokrétűek, ilyenek a lakó-és utcaközösségek, szülői közösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a felekezeti közösségek, a civil szervezetek és a nemzetiségek.
A falu lakosságának egészségét, gazdasági és társadalmi jólétét, életminőségének javítását úgy lehet biztosítani, ha tevékenységeink során a környezet és fejlődés, illetve a gazdaság, társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük.

a) közösségi élet színterei, fórumai

A Falugyűlés, az önkormányzat által szervezett közösségi programok, fesztiválok, falunap, nemzetiségi programok.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A településen horvát és német nemzetiség él. A korábban jellemző ellentétek a XXI. századra elsimultak.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A védőnői szolgálat többször szervez ruhabörzét. Önkéntes adománygyűjtés is indult több esetben a vis major helyzetbe került lakosok támogatására (pl. beteg gyermeknek pénzgyűjtés).

A civil szervezetek aktívak, sokszínű tevékenységeikkel a falu fejlődéséhez járulnak hozzá. Az Önkormányzat pályázati lehetőségek biztosításával, , rendszeres tájékoztatással és folyamatos párbeszéd fenntartásával segíti munkájukat. Több civil szervezet önkéntes munkájával és adományok közvetítésével enyhíti a hátrányos helyzetű családok mindennapjait. A szolidaritás és felelősség mind magánemberekben, mind a településen működő gazdasági szervezetekben jelen van. Jellemzően felajánlások, önkéntes munkában nyilvánul meg. Ez a jelenség karácsony közeledtével erősödik fel, december hónapban jóval magasabb az ajándékozás késztetése. Ez általában 500-1000 családot is érinthet, önkormányzati támogatásokat is beleszámítva közel 5000 -6000 család javát szolgálja.

A helyi kötelező közszolgáltatási feladatok megszervezése, a humán szolgáltatások, a szociális és gyermekjóléti ellátások, a település üzemeltetési feladatai, a közterületek tisztántartása biztosított. A településen élő állampolgárok számára elérhetőek, megfelelő színvonalon működnek és minden jogos igényt kielégítenek. Az önkormányzat részben, mint intézményalapító és fenntartó, részben szolgáltatási szerződés útján gondoskodik. Az egyes feladatok ellátása során együttműködik a helyi, nem önkormányzati fenntartású intézményekkel, civil szervezetekkel, gazdasági társaságokkal, a történelmi egyházakkal, a nemzetiségi önkormányzatokkal és egyéb szervezetekkel.

A közszolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása, a szolgáltatási biztonság megteremtése, illetve fenntartása, az érintett szolgáltatások megfizethetősége, egyben a közszolgáltatások fenntartása.

Az állampolgárok életminősége az élhető mindennap alapfeltételeit tartalmazza, ide tartoznak a fizikai környezettel kapcsolatos tényezők és az un. humánszolgáltatások a gyermekjóléti, a szociális, egészségügyi, óvodák, közművelődési, sport egyéb szabadidős tevékenységek. Alapvető cél az állampolgári elégedettség, a jó közérzet elérése, fenntartása.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen nincs roma nemzetiségi önkormányzat, mivel nem él roma/cigány származású lakos.
Nem áll rendelkezésünkre adat arra vonatkozóan, hogy hány fő vallja magát roma kisebbséghez tartozónak.

A magyarországi romák kétségkívül az ország legkiszolgáltatottabb társadalmi csoportjai közé tartoznak. A mintegy 6-700 ezres roma népesség négyötöde él létminimum alatt, többségük társadalmi és fizikai értelemben is szegregált, vagy szegregálódó településeken, településrészeken, lakáskörülményeik évtizedekre vannak a magyarországi átlagtól, oktatási és munkaerő-piaci esélyeik többtízszer alacsonyabbak a nem romákénál, egészségügyi helyzetük katasztrofális

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
zártkertekbe kiköltözők komfortnélküli, nehezen megközelíthető ingatlanokban élnek	úthálózat javítása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032" Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

***a)* veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossággal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete**

A veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma magas, és folyamatosan növekszik: 2008-ban még 34 gyermek esett ebbe a kategóriába, 2011-re viszont számuk már elérte a 42 főt. Sajnálatos módon szólnunk kell a védelembe vett 18 év alattiakról is, 2009-ben 1 ilyen eset fordult elő, 2010-ben 5, míg 2011-ben 4 alkalommal kellett védelembe venni 18 év alatti gyereket. Ezekből az esetekből 2010-ben 2 esetet, 2011-ben pedig 1 esetet szüntettek meg.
A 2012-es évre vonatkozólag még nincsenek adataink.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszűntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	0	0	34
2009	1	0	36
2010	5	2	44
2011	4	1	42
2012	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar

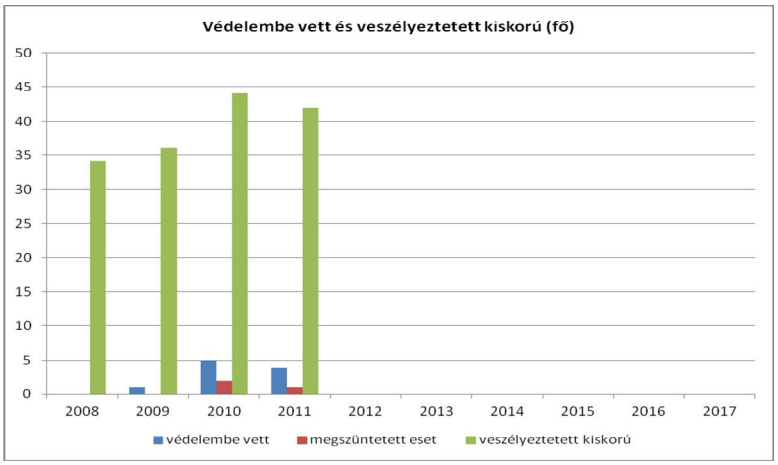

***b)* rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma**

Nagykozárban a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma sajnálatos módon folyamatosan és meredeken növekszik. Ha a 2008-as évből indulunk ki, akkoriban ez még csak 56 fő volt; ezzel szemben ha a 2012-es adatokat vesszük számításba, akkor már 93 fő az ezen kedvezményben részesítettek száma. Jellemző a tartósan beteg fogyatékos gyermekek jelenléte is: a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben jogusultak közül a vizsgált időszakban 4-6 fő volt ilyen hátrányossággal küzdő gyermek.

Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesített 2 fő volt a 2008-as esztendő során, közülül tartósan fogyatékos gyermek nem volt.

Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben 1 fő részesült 2009-ben.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	56	4	2	0	0
2009	71	5	0	0	1
2010	90	6	0	0	0
2011	95	4	0	0	0
2012	93	4	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

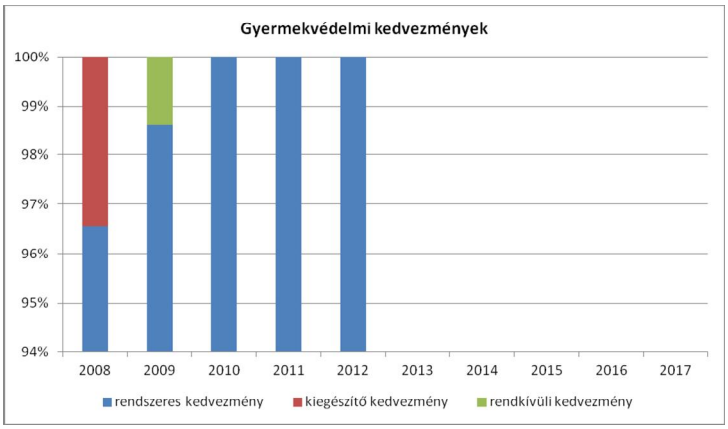

***c)* gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya**

A településen élő 18 év alatti korosztály 5-7% közötti aránya részesül támogatásban.

***d)* kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya**

Kedvezményes óvodai, vagy iskolai ellátásban több személy is részesül. Az ingyenes étkeztetésben résztvevők száma az óvodában 2008-ban volt a legalacsonyabb: ekkor ezt 8 fő igényelte. Ez a számadat az évek során sajnálatos módon fokozatosan több, mint duplájára emelkedett, 2012-ben már 19-re rúgott.
Az ingyenes étkeztetést az 1-8. évfolyamig az iskolában igénybevevők között is hasonlóan növekedő tendenciát figyelhetünk meg: a 2008-ban mért adatok még 11 főről számolnak be, 2012-e viszont már az igénylések száma itt is nagymértékben növekedett, majdnem megtriplázódott 30 főre.

Az 50%-os mértékű kedvezményes étkeztetésre jogosultak száma az 1-13. évfolyamig bezárólag a négy vizsgált év leforgása alatt viszonylag stabil képet mutat: ez a létszám 18 és 22 fő között mozog.

Ha az ingyenes tankönyvellátásban részesülők számára fókuszálunk, itt is erős növekedést kell megfigyelnünk: míg 2008-ban csak 20 fő kérte ezt, addig 2012-re számuk jócskán kétszeresére emelkedett: ekkor már 43 fő igényelt ingyenes tankönyvellátást.

Az óvodáztatási támogatásban részesülők száma is emelkedett, ezt 2009-2010 folyamán 2 fő kérte, a 2011-es és a 2012-es évben 3-3 fő.

A nyári étkeztetésben részesülők száma is emelkedést mutat: a 2008-as 4 fővel induló adatok itt is megduplázódtak 8 főre 2011-re.

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	8	11	18	20	0	4
2009	9	13	22	31	2	6
2010	13	29	20	41	2	8
2011	17	31	21	45	3	8

2012	19	30	20	43	3	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

***e)* magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya**

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek nincsenek településünkön.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Szegregált, telepszerű lakókörnyezet nincs a körzetünkben.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossággal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

***a)* Védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)**

Településünkön stabilan 2 védőnői állás van betöltve. Az egy védőnőre jutó gyermekek száma igen magas: 291 és 380 között mozog: ez a szám 2010-ben érte el a maximumot, azóta folyamatos lassú csökkenést mutat. Az utolsó vizsgált évben, 2012-ben 348 gyermek jutott egy védőnőre.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	2	371
2009	2	291
2010	2	380
2011	2	354
2012	2	348

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

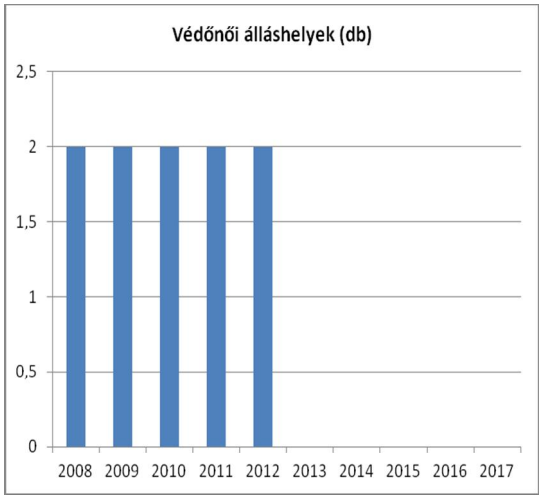

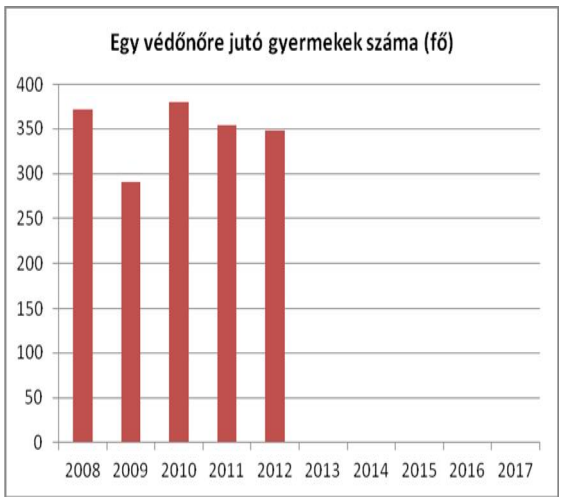

***b)* Gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)**

Nagykozárban nincs betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis. Háziorvosunk igen leterhelt: 2008-ban volt a legtöbb betege: összesen 17446 eset, míg a legkevesebb beteget a 2011-es év eredményezte, bár a betegek száma itt is igen magas volt: 16635 esettel kellett számolnunk. Külön gyermekorvosunk nincsen, ezt az ellátási is felnőtt háziorvos végzi. 2009-ben kiugróan magas volt a kezelt gyermekek száma, háziorvosunk ebben az évben összesen 3850 esetet kezelt. A legkevesebb ellátott gyermek 2008-ban volt, esetszámuk összesen 3576.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
2008	0	17446	0	3576
2009	0	17321	0	3850
2010	0	0	0	0
2011	0	16635	0	3589
2012	0	16688	0	3605

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A 4.3.3. számú táblázat számunkra nem releváns, mivel községünk nem rendelkezik bölcsődével.

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

év	bölcsődék száma	bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2008	0	0	0	0
2009	0	0	0	0
2010	0	0	0	0
2011	0	0	0	0
2012	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Településünkön családi napközi nem működik.

4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

év	családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	családi napköziben a térítésmentes férőhelyek száma
2008	0	0
2009	0	0
2010	0	0
2011	0	0
2012	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossággal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Óvodánkban jelenleg 3 csoport működik, ezekbe a 2, 3, és 4 fő hátrányos helyzetű gyermek van jelenleg beíratva, amíg a halmozottan hátrányos helyzetűek két csoportban vannak jelenleg képviseltetve: az egyikbe 2 fő, a másikba 1 fő halmozottan hátrányos helyzetű gyermek jár. Mivel évről-évre folyamatosan akad több hátrányos helyzetű gyermek is, ezért hangsúlyt kell fektetnünk rájuk.
Tagóvodánk nincsen.

4.4.5. számú táblázat - A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátása

	beíratott hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő hátrányos helyzetű gyermekek száma	beíratott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
Székhely						
Csoport 1	2	0	0	2	0	0
Csoport 2	3	0	0	1	0	0
Csoport 3	4	0	0	0	0	0
Csoport 4						
Csoport 5						
Csoport 6						
Összesen	**9**	**0**	**0**	**3**	**0**	**0**
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek						
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleménnyel)						
Tagóvoda						
Csoport 1						
Csoport 2						
Csoport 3						
Csoport 4						
Csoport 5						
Csoport 6						

Összesen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek						
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleménnyel)						

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Nagykozárnak egy körzethatára van, az ebben élő és az összes óvodába felvehető gyermekek száma 100 főt tesz ki. 24 fő hátrányos helyzetű, itt élő gyermeket vehet fel településünk. A körzetünkbe felvehető, itt élő összes halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma 4 fő. Jelenleg a körzet óvodájába összesen 95 gyermek jár, ebből 9 gyerek a hátrányos helyzetű. Százalékos megoszlásban ez 9%-ot jelent, ami magasnak mondható. Ami a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekeket illeti, az ő létszámuk óvodánkban összesen 3 fő. Ha ez utóbbi két adatot összevetjük, arra a következtetésre jutunk, hogy foglalkozni kell a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek problémáival és lehetőségeinek javításával.

4.4.6. számú táblázat - Óvodai körzethatár

Óvodai körzetenkénti létszám és hh/hhh gyermekek megoszlása	**A körzetbe felvehető (ott élő) összes gyermekek száma**	**A körzetbe felvehető (ott élő) összes hh gyermekek száma**	**A körzetbe felvehető (ott élő) összes hhh gyermekek száma**	**A körzet óvodáiba járó gyermekek össz-létszáma**	**A körzetbe járó hh gyermekek létszáma**	**A körzetbe járó hh gyermekek aránya a körzet óvodásainak össz-létszámához viszonyítva (%)**	**A körzetbe járó hhh gyermekek létszáma**	**A körzetbe járó hhh gyermekek aránya a körzet óvodásainak össz-létszámához viszonyítva (%)**
Körzet 1	100	24	4	95	9	9%	3	3%

Forrás: helyi adatgyűjtés

A településünkről bejáró általános iskolás tanulók száma 2008 óta folyamatos növekedést mutat, kezdetben 242 fő volt a kisdiák, az ő számuk a 2012/2013-as tanévre elérte a 256-ot. Közülük igen sokan veszik igénybe a napközit, arányuk folyamatosan és stabilan minden évben 80% körül mozog.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

tanév	**Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma**	**Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma**	**általános iskolások száma**	**napközis tanulók száma**	
	fő	**fő**	**fő**	**fő**	**%**
2010/2011	145	97	242	195	80,6%
2011/2012	170	87	257	207	80,5%
2012/2013	161	95	256	203	79,3%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

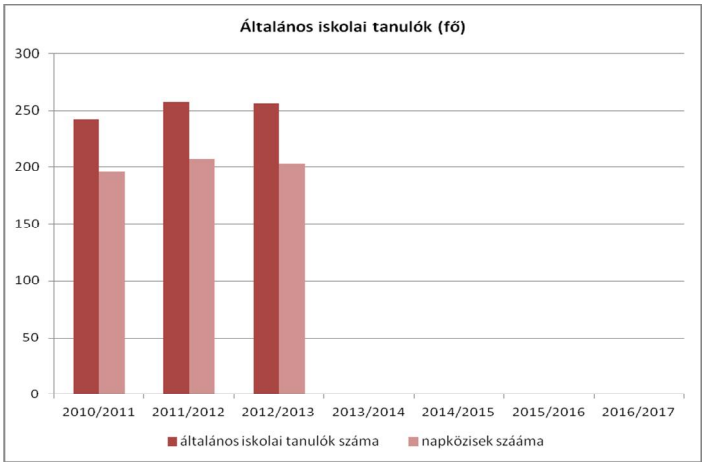

Az általános iskolai osztályok száma 1-4., és 5-8. évfolyamon 2010 és 2013 között folyamatosan 4-4 darab volt, összesen 8 darab. Gyógypedagógiai oktatás nem folyt az általános iskolai osztályok között. Az általános iskolai feladat ellátási helyek száma 2010 és 2013 között 1 darab volt.

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

tanév	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat-ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011	4	4	8	0	0	0	1
2011/2012	4	4	8	0	0	0	1
2012/2013	4	4	8	0	0	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen élő általános iskolás korú gyermekek összlétszáma jelenleg 256 fő. Más településről nincsenek községünkbe bejáró általános iskolások, mivel nincs iskolánk. Ez összefügg azzal, hogy minden kisdiákunk más településre bejáró iskolásnak bizonyul. A hátrányos helyzetű általános iskolások száma viszont igen magas a 256 főhöz viszonyítva: összesen 44 fő. Az általános iskolás korú halmozottan hátrányos helyzetű kisdiákok száma.
Ezen tények alapján fokozatosan rá kell irányítani a figyelmünket a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolások problémáinak kezelésére.

4.4.9. számú táblázat - Általános iskolások adatai – el- és bejárás

A településen élő általános iskolás korú gyermekek összlétszáma	256
Más településről bejáró általános iskolások létszáma	0
Más településre eljáró általános iskolások létszáma	256
Általános iskolás korúak közül a hh gyerekek létszáma	44
Általános iskolás korúak közül a hhh gyerekek létszáma	3

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Az iskolai ellátás igénybevételéről telephelyi bontásban nem rendelkezünk.

***b)* a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)**

Nagykozárban 1 darab óvodai telephely működik, ahova 1 településről járnak be gyermekek. Az óvodai férőhelyek száma jelenleg 100 darab. Óvodánkban 3 csoport működik, akikre 6 óvodapedagógus vigyáz, - közülük mindegyik diplomás óvodapedagógus. Gyógypedagógusunk nincsen, viszont az óvodai nevelést 4 fő dajka/gondozónő segíti. Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

Az Önkormányzat hozzájárul a gyermekekkel kapcsolatos költségekhez, illetve a gyermekek gondozásával kapcsolatos feladatokhoz. A helyi gyermekvédelmi rendszer sajátossága, hogy minden gyermek számára gondoskodást nyújt, ugyanakkor fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat. A különböző ágazatok együttműködnek és egymást segítik. Az egyes szolgáltatások, ellátások szociális rászorultság alapján, más ellátások ún. alanyi jogon járnak a gyermekek részére.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	1	
Óvodai férőhelyek száma	100	
Óvodai csoportok száma	3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	8-17	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()		
Személyi feltételek	**Fő**	**Hiányzó létszám**

Óvodapedagógusok száma	6	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	6	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	4	0
Kisegítő személyzet	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 2.

év	Helyhiány miatt elutasított gyermekek száma (fő)	Ebből hátrányos / halmozottan hátrányos helyzetű (fő)
2008	0	0
2009	0	0
2010	0	0
2011	0	0
2012	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

Óvodánkban egyáltalán nem voltak helyhiány elutasított gyermekek.

Nagykozár 1 óvodával rendelkezik. A 3 és 6 éves kor közötti gyermekek száma óvodánkban 2008 óta folyamatosan csökken: a kezdeti 99 főről 2011-re 85-re esett vissza. Óvodánkban folyamatosan 3 csoport működik. Az óvodai férőhelyeink száma viszont folyamatosan bővült, 2008-ban még csak 76 férőhellyel rendelkeztünk, 2011-re viszont óvodánk már 100 férőhelyes volt. Az óvodába beíratott gyermekek száma is fokozatosan, a férőhelyek kiterjesztésével bővült, bár 2011-ben először nem érte el a beíratott gyermekek száma a maximális férőhelyek számát: ekkor 11 kihasználatlan férőhely adódott.
Gyógypedagógiai csoportot óvodánkban nem indítottunk.

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

év	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat-ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	99	3	76	1	76	0
2009	86	3	80	1	80	0
2010	89	3	90	1	90	0
2011	85	3	100	1	89	0
2012	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A 2012-2013-as évben összesen 95 gyermek jár óvodába. Elmondható, hogy az intézménybe beíratott
3-4-5-6 évesek létszáma nagyjából egyenlő számban oszlik el: 22 és 19 között mozog; míg a 7 évesek jóval kevesebben, összesen 11-en vannak.
Más településekről is szép számmal vannak óvodánkba járó gyerekek: az ő létszámuk összesen 22 fő, - korcsoportos megoszlásuk arányaiban szintén az előzőkhöz hasonló mutatókkal rendelkezik.
Az óvodába beíratott, ám több mint 20%-ot meghaladó hiányzók száma szintén magas: 20 fő.

4.4.4. számú táblázat - Az óvodai ellátás igénybevétele

2012-2013. év	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	Összesen
székhely						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	22	22	21	19	11	**95**
Más településről bejáró gyermekek létszáma	7	6	4	4	1	**22**
az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	10	3	3	4	0	**20**
a beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	2	2	1	3	1	**9**
a beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	2	0	1	0	0	**3**
tagóvoda						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma						**0**
Más településről bejáró gyermekek létszáma						**0**
az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)						**0**
a beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma						**0**
a beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma						**0**

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

***c)* hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs**

Az intézményekben hátrányos megkülönböztetés, szegregáció nincs.

***d)* az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések**

Az intézményekben mérhető eltérések nem kimutathatóak.

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

tanév	8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma / aránya a nappali rendszerű oktatásban	
	fő	%
2010/2011	n.a	n.a
2011/2012	n.a	n.a
2012/2013	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

***e)* pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)**

A három, vagy többgyermekes szülők gyermekei 50%-os étkezési térítési díjkedvezményben részesülnek, az RGYVK-ban részesülők nem fizetnek térítési díjat. A hátrányos helyzetű gyerekeket térítésmentesen úszásoktatásra viszi az Óvoda.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett.	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében.
Statisztikai mutatók alapján a gyermeklétszám ugrásszerű változása egyenlőtlenséget mutat, amely alapján nincs lehetőség minden gyermek óvodai ellátására	Gyermeklétszámhoz igazodó intézményhálózat működtetése.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Az Önkormányzat és annak intézményei a helyzetelemzés készítésének időpontjában csak kevés adattal rendelkeznek a gender szempontok és problémák tekintetében.

***a)*Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében**

A nők helyzetét, esélyegyenlőségét vizsgálva a következő adatokra jutunk. A munkavállalási korúak számát és a foglalkoztatottak számadatait górcső alá véve általában az a jellemző, hogy sok nőnek van munkája. Bár sajnos a munkanélküli nők száma 2008 óta folyamatosan emelkedik, sőt majdnem megduplázódott 4 év alatt; ez a szám a foglalkoztatott

nők számához képest mégsem magas. 2008-ban például 643 foglalkoztatott nőre 23 munkanélküli jutott, 2011-ben ez az arány a következőképp festett: ebben az évben 658 foglalkoztatott nő volt és 32 munkanélküli.

A foglalkoztatottak száma 2009-ben volt a legalacsonyabb, és 2011-ben a legmagasabb.

Ha a nők foglalkoztatását vizsgáljuk, az ő grafikonjukat szemlélve látható, hogy a foglalkoztatott nők száma folyamatos lassú növekedést mutat.

A munkavállalási korúak száma szintén 2009-ben volt a legkevesebb.

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	611	643	594	620	17	23
2009	512	673	474	642	38	31
2010	633	691	597	657	36	34
2011	658	665	615	633	43	32
2012	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIr és helyi adatgyűjtés

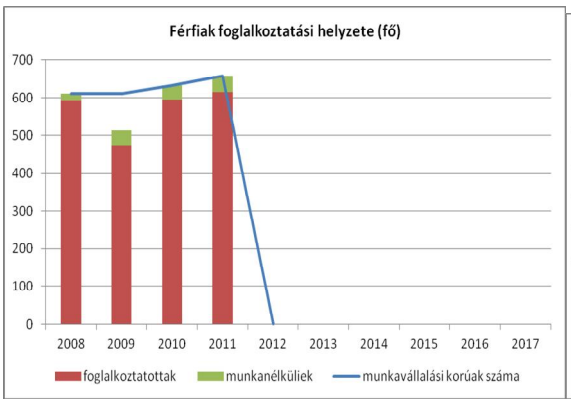

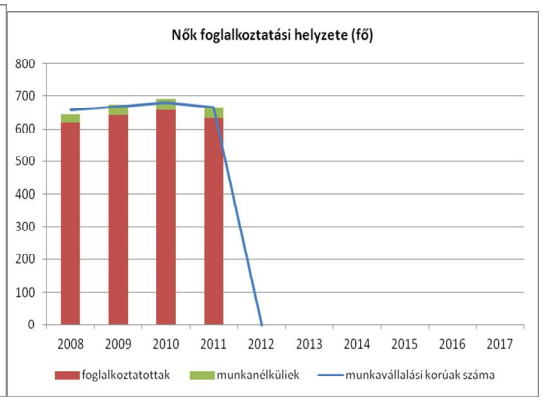

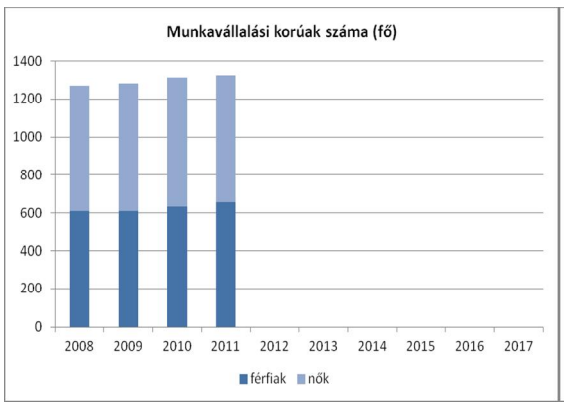

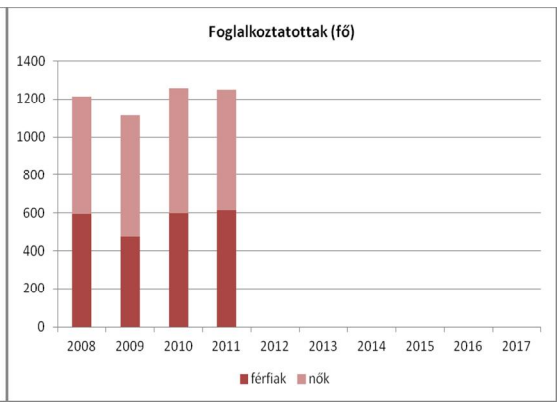

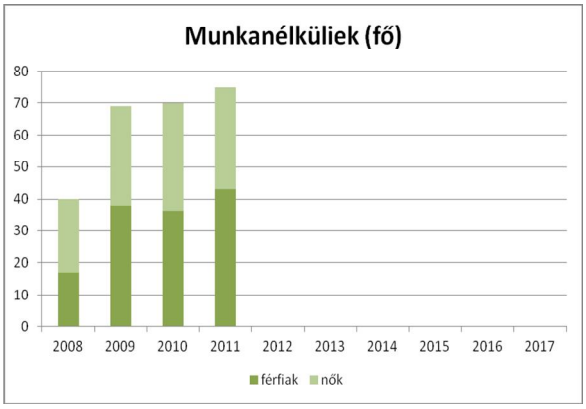

b) Nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A nők részvételéről a foglalkozást segítő és képzési programokban nem rendelkezünk adatokkal, foglalkozást segítő és képzési programjaink nem voltak.,

c, alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Nagykozár településén belül a munkanélküli nők száma 2008-ben volt a legalacsonyabb 23 fővel. Ebben az évben 2 fő volt a 8 általános iskolánál alacsonyabb végzettségű nők száma. A 8 általánost 11 nő fejezte be, míg a szakiskolát/ vagy szakmunkás-képzőt 12-en fejezték be ebben az évben. A gimnáziumot ekkor 13-an jártak, főiskolára ez idő tájt 2 fő járt. Az érettségit tettek számáról egyik évből sincsen adatunk.
Ha a legkiugróbb évet vizsgáljuk, 2010-et, akkor láthatjuk, hogy a munkanélküli nő száma elérte a 34 főt. Ebben az időszakban 8 általánosnál alacsonyabb végzettsége nem volt senkinek. A 8 általánost 14 fő fejezte be. Szakiskolai, szakmunkás-képző tanulmányokat 16 folytatott. A gimnáziumba járók száma 24 fő volt. Főiskolára 8 fő járt, egyetemre 7 fő.
Ezek alapján, illetve grafikonjaink alakulását követően elmondható, hogy Nagykozár településén nem küzdünk a 8 általánosnál alacsonyabb végzettségűek hátrányos helyzetét jelentő problémájával, sokkal inkább jellemző, hogy nagyobb számban végzik el a középiskolát diákjaink. Egyébiránt megfigyelhető az a tendencia is, hogy többen igyekeznek bekerülni főiskolákra, egyetemekre. Azonban, - bár kevesebben vannak a 8 általánost befejezettek, - mégsem szabad megfeledkeznünk róluk, hiszen 11-16 fővel folyamatosan képviseltetik magukat településünkön. Ezért évről-évre szükséges az ő lehetőségeik felől is elgondolkodnunk.

5.1.4. számú táblázat - Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

év	munkanélküli nők száma	8 általánosnál alacsonyabb végzettségű	8 általános	szakiskola/szakmunkás-képző	gimnázium	érettségi	főiskola	egyetem
2008	23	2	11	12	13	n.a	2	0
2009	31	0	15	26	22	n.a	4	2
2010	34	0	14	17	24	n.a	8	7
2011	32	0	16	23	31	n.a	4	1
2012	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIr és helyi adatgyűjtés

***d)* hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)**

A rendelkezésünkre álló adatok alapján nem mutatható ki bérkülönbség, ugyanis a Kjt. és a Ktv. alapján foglalkoztatottak esetében a jogszabály egyértelműen –nemektől függetlenül- határozza meg a fizetési osztályokat.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Munkaerő-piaci és családi feladatok összegzését segítő szolgáltatások, mint például bölcsőde, családi napközi településünkön, - bár a 3 év alatti gyermekek magas száma ezt igényelné, - nem működik.

5.2 számú táblázat - A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

év	3 év alatti gyermekek száma a településen	működő bölcsődék száma	bölcsődei férőhelyek száma		működő családi napközik száma	férőhelyek száma családi napközikben	férőhelyek összesen
			önkormányzati	egyéb			
2008	100	0	0	0	0	0	0
2009	103	0	0	0	0	0	0
2010	114	0	0	0	0	0	0
2011	104	0	0	0	0	0	0
2012	n.a	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Településünk szerencsés helyzetben van, hiszen 2 védőnő folyamatosan segítségünkre van. Ha a 3 év alatti gyermekek számát tekintjük, ez az számarány folyamatosan 100 felett van. Egy-egy védőnőre tehát legalább 50 gyerek jut. A 2008-as évben volt a legkevesebb a 3 év alatti gyermekek száma, kereken 100 fő. A legtöbb 3 év alatti gyermek 2010-ben volt, összesen 114 fő, ebben az évben egy védőnőre 57 gyermek jutott.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	2	100	50
2009	2	103	52
2010	2	114	57
2011	2	104	52
2012	2	n.a	n.a

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

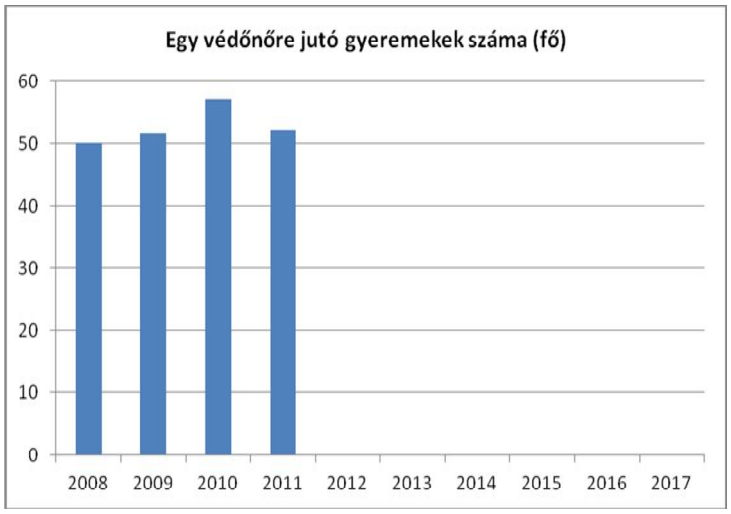

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Ha a nőket érintő családon belüli erőszak eseteit vizsgáljuk, a tendencia hullámzó. 2008, 2011 és 2012 években 3-3 esethez riasztották a rendőröket. 2010 volt a legnyugalmasabb év ebből a szempontból: ekkor 2 rendőri riasztás történt. A legtöbb ilyen eseményt sajnos a 2009 év mutathatta fel, ekkor 4 darab rendőri riasztás érkezett családi viszályhoz. Azonban tényleges feljelentés és bírósági ítélet egyik esetben sem történt az évek során.

5.4. számú táblázat - A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

év	rendőrök riasztása családi viszályhoz	tényleges feljelentések száma	bírósági ítélet
2008	3	0	0
2009	4	0	0
2010	2	0	0
2011	3	0	0
2012	3	0	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

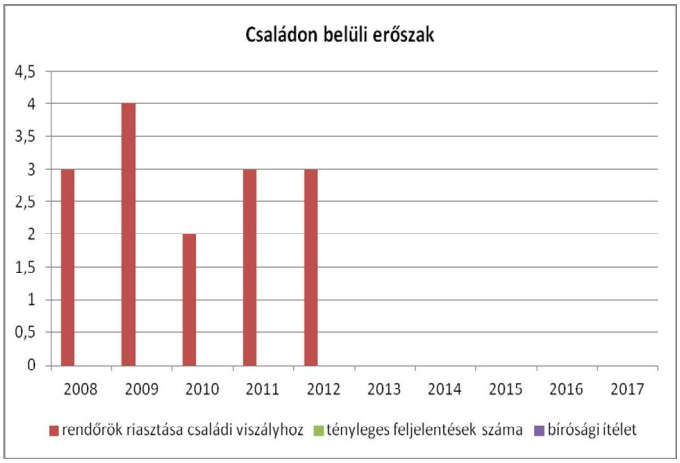

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

2008 és 2012 között 1 darab önkormányzati anyaotthon működött a település 50 km-es körzetén belül, míg ugyanebben az időszakban szintén 1 darab nem önkormányzati (egyházi vagy alapítványi) anyaotthonról beszélhetünk Nagykozár 50 km-es körzetén belül.

5.5. számú táblázat - Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

év	önkormányzati anyaotthon a településen	önkormányzati anyaotthon a település 50 km-es körzetében	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaotthon a településen	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaotthon a település 50 km-es körzetében
2008	0	1	0	1
2009	0	1	0	1
2010	0	1	0	1
2011	0	1	0	1
2012	0	1	0	1

Forrás: Helyi adatgyűjtés

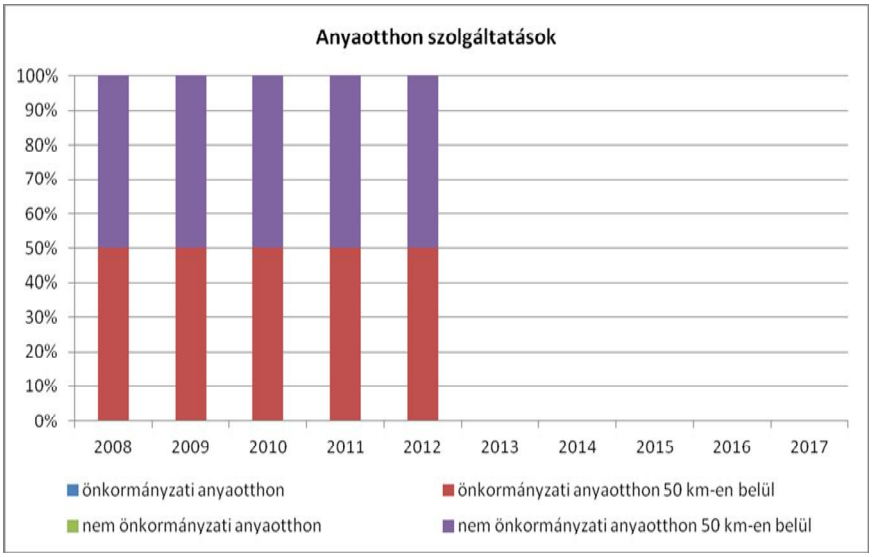

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A képviselőtestület tagjai között folyamatosan megfigyelhető a nők jelenléte: 2008-ban és 2009-ben
4-4 nő volt képviselőtestületi tag szemben a 6-6 férfival. 2010-től a képviselőtestület tagjainak számával a nők száma is lecsökkent, a 2010 és 2012-öt felölelő időszakban 3-3 nő és 4-4 férfi dolgozott képviselőtestületi tagként. Ez alapján elmondható, hogy a nemek aránya viszonylag harmonikus, kiegyensúlyozott.

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselőtestület tagja		Városi bíróság és ítélőtáblák vezetői		Közgyűlések tagjai	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
2008	6	4	0	0	0	0
2009	6	4	0	0	0	0
2010	4	3	0	0	0	0
2011	4	3	0	0	0	0
2012	4	3	0	0	0	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések településünkön egyáltalán nem voltak.

5.7 számú táblázat - A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

év	Intézkedessek, pályázatok, programok száma a településen	Önkormányzati	Más állami szerv által támogatott	Civil	Összes
2008	0	0	0	0	0
2009	0	0	0	0	0
2010	0	0	0	0	0
2011	0	0	0	0	0
2012	0	0	0	0	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A munkaerőpiacra visszatérni kívánkozó gyermekes nőknek –intézmény hiányában-nincs lehetősége . A magas térítési díjak a rászorulókat anyagilag megterhelik.	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése. Önkormányzat gazdasági helyzetének figyelembevételével az ellátás költségeinek átvállalása.
A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése. Zöldterületek, közparkok tervszerű felújítása.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Településünkön a nyugdíjasok száma 2008 óta folyamatosan csökkenő tendenciát mutat. 2008-ban még 416 nyugdíjasunk volt, ez a számadat 2011-re 385-re csökkent. Összességében elmondható, hogy állandó többségben vannak a nyugdíjasok közül a nők.
Bár a célcsoport anyagi helyzetéről nincs pontos kimutatásunk, azonban a segélykérelmekhez kötelezően csatolandó jövedelemnyilatkozatokból megállapítható, hogy a nyugdíjak nominálértékben csökkennek.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	180	236	416
2009	178	228	406
2010	174	211	385
2011	172	213	385
2012	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar

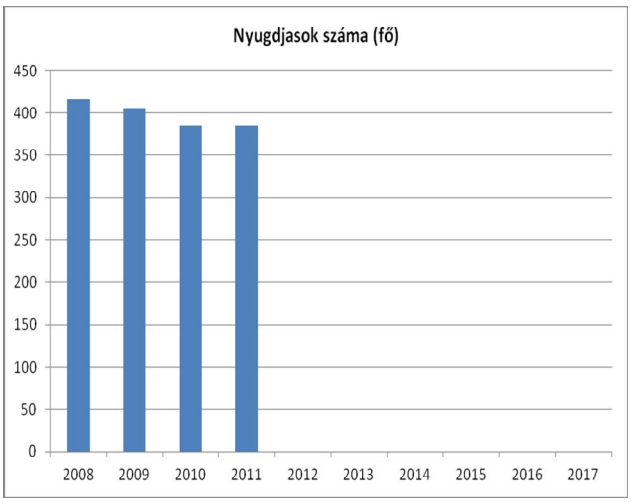

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Nagykozár településén nincsenek adatok arról, hogy lehetőség lenne tevékeny módon eltölteni a nyugdíjas kort sem önkormányzati, sem Munkaügyi Központ által támogatott, sem civil vagy egyéb más módon.

***b)* tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglakoztatásukat támogató egyéb programok a településen)**

Településünkön a tevékeny időskori foglalatosságok, mint például az élethosszig tartó tanulás, az idősek, a nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei közintézményekben, vagy foglalkoztatásukat támogató egyéb programok nem valósultak meg, nincs adat róluk.

***c)* hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén**

Nincs adatunk erre vonatkozóan.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

***a)* az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése**

Van lehetőségük, hol tudják igénybe venni?

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

év	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2008	198	32	16%
2009	198	14	7%
2010	193	9	5%
2011	185	9	5%
2012	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar

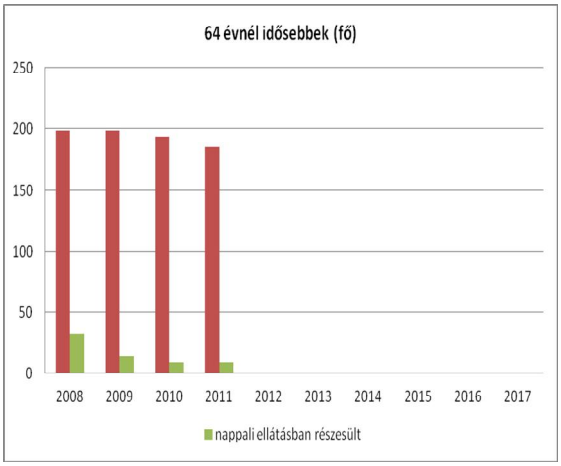

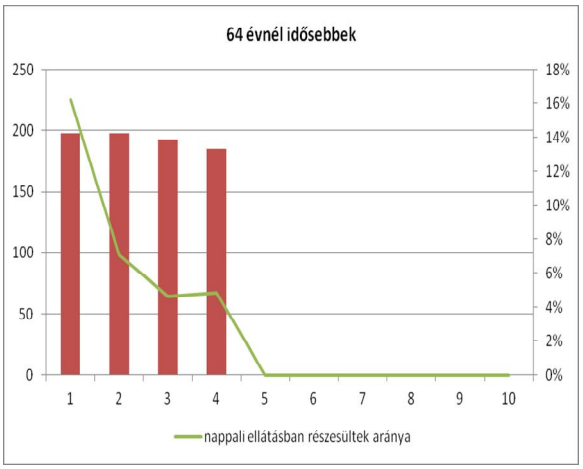

Az időskorúak járadékában részesülők számáról nem rendelkezünk adatokkal.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

év	időskorúak járadékában részesülők száma
2008	0
2009	0
2010	0
2011	0
2012	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Nagykozár településén belül mozi, színház és könyvtár hiányában csupán a könyvtár-látogatásokról, a közművelődési intézmény rendezvényein való részvételről, illetve a sportrendezvényeken való részvételről tudunk adatokkal szolgálni.
2012-ben 23 alkalommal fértek hozzá az ebben az évben elindult mozgó könyvtárunkhoz.
A közművelődési intézmény rendezvényein 5 év leforgása alatt minden évben egyre több alkalommal vehettek részt: 2008-ban ez a számadat 15-ről indult, 2012-re elérte a 21 alkalmat.
A templomi vallásgyakorlás adatai stabilak, minden évben 52 alkalomról beszélhetünk.
Sportrendezvényeink alkalmainak száma viszont a kezdeti 2008-as évi 50-ről 2012-re 45-re esett vissza.

6.3.3. számú táblázat - Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

év	Mozielőadás látogatása	Színházelőadás látogatása	Múzeumi kiállítás megtekintése	Könyvtár látogatása	Közművelődési intézmény rendezvényén részvétel	Vallásgyakorlás templomban	Sportrendezvényen részvétel
	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom
2008	0	0	0	0	15	52	50
2009	0	0	0	0	15	52	40
2010	0	0	0	0	16	52	43
2011	0	0	0	0	20	52	45
2012	0	0	0	23	21	52	45

Forrás: Helyi adatgyűjtés

c) idősek informatikai jártassága

A 64 évnél idősebb népesség száma 2008 óta lassú csökkenést mutat, a kezdeti 198 főről 2011-re 185 főre esett vissza. A nappali ellátásban részesülő időskorúak száma viszont ennél meredekebb mutatókkal rendelkezik: a kezdeti 2008-as, nappali ellátásban részesülő 32 fő aránya 2011-re drasztikusan lecsökkent 9 főre. Arányaihoz mérten e két adat viszonya 2008-

ban még 16% volt, 2011-re viszont már 5%-ra csökkent. Tehát nappali ellátásban a 64 év feletti lakosságnak csak egy kis hányada részesül nappali ellátásban, és az ő körükben is további csökkenést figyelhetünk meg.
Egy 40 fővel végzett kérdőíves kutatás során arra a megállapításra jutottunk, hogy az időskorúak informatikai jártassága 2008 óta folyamatosan bővült: a megkérdezett 40 főből kezdetben 15 ember tudta használni a számítógépet, 2012-re viszont már 21 fő kezelte ugyanezt biztonsággal. Internetezni kezdetben 5 fő tudott, ez a szám 2012-re 7 főre bővült.

6.3.4. számú táblázat - Idősek informatikai jártassága

év	Összes megkérdezett	Számítógépet használni tudók száma		Internetet használni tudók száma	
	fő	fő	%	fő	%
2008	40	15	37,5%	5	12,5%
2009	40	15	37,5%	5	12,5%
2010	40	18	45,0%	6	15,0%
2011	40	19	47,5%	7	17,5%
2012	40	21	52,5%	7	17,5%

Forrás: Helyi adatgyűjtés

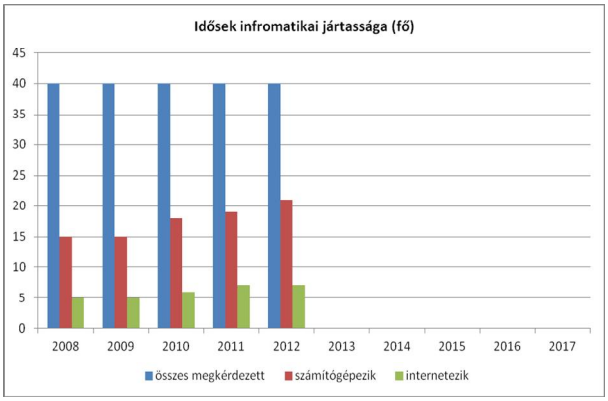

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az időseket megcélzó programjaink folyamatosan bővülnek az évek sora alatt: 2008 óta megháromszoroztuk ezek számát: 5-ről 15 programra emelve azt.

6.4. számú táblázat - Az időseket célzó programok a településen

év	Az idősebb célcsoport igényeit célzó programok száma
2008	5
2009	8
2010	10
2011	12
2012	15

Forrás: Helyi adatgyűjtés

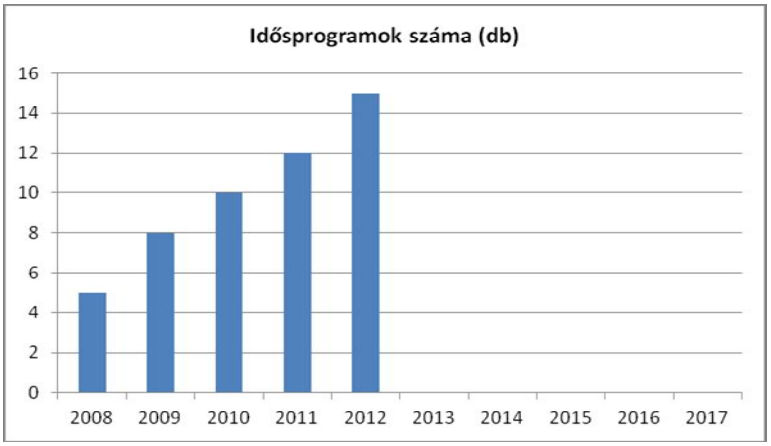

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élők aránya.	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések igény szerinti bővítése.
A morbiditási statisztikák rangsorában - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák leggyakrabban előforduló betegségek.	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások bővítése. Szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenciós szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése
Gyakran válnak áldozattá.	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése.
Nemzedékek közötti kapcsolat nehézségei.	Generációs programok szervezése.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)
A településen nincs lehetőség védett foglalkoztatásra.
b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén
Nincs adatunk hátrányos megkülönböztetésről.
c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma 2008 óta 47 főről 2010-re 40 főre csökkent. (2009-ben 43 fő volt, 2010-ben pedig 41 fő.) 2008-ban 35 fő volt az egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma. Ez fokozatosan csökkent, 2011-re elérte a 30 főt. (2009-ben 31 fő volt ez a szám, 2010-ben már csak 29.) A 2012-es évről nincsenek adataink.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

év	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	47	35
2009	43	31
2010	41	29
2011	40	30
2012	n.a	n.a

Forrás: TEIR, KSH TSTAR

A nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élő személyek nincsenek községünkben.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma		
	önkormányzati fenntartású intézményben	egyházi fenntartású intézményben	civil fenntartású intézményben
2008	0	0	0
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével

A fogyatékkal élő személyek községünkben nem vettek részt foglalkoztatásban.

7.1.3. táblázat - Fogyatékos személyek részvétele a foglalkoztatásban

Fogyatékos személyek részvétele a foglalkoztatásban, a különféle típusú foglalkoztatásban résztvevők száma az alkalmazók szerinti megoszlásban

		Közszférában foglalkozatott (pl. önkormányzat, kormányhivatal, állami vagy önkormányzati fenntartású intézmény)	Non profit szervezet	Gazdasági vállalkozás
Szociális foglalkozatásban alkalmazottak	fejlesztő-felkészítésben résztvevők száma	*0*	*0*	*0*
	munka rehabilitációban foglalkoztatottak száma	*0*	*0*	*0*
Védett munkahelyen foglalkoztatottak száma		*0*	*0*	*0*
Támogatott foglalkoztatásban résztvevők száma		*0*	*0*	*0*
Nyílt munkaerő-piaci foglalkoztatásban résztvevő fogyatékos személyek száma		*0*	*0*	*0*

Forrás: helyi adatgyűjtés több forrás segítségével

A településen élő fogyatékos személyek önellátó életvitelét szolgáló és támogató helyi intézmények, szociális szolgáltatások keretén belül állami, önkormányzati szférában 2010, 2011 és 2012-es évben családsegítés működött. A civil szféra esetében házi segítségnyújtásról és jelzőrendszeres házi segítségnyújtásról is bátran beszélhetünk a 2010-től 2012-ig terjedő időszakban.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Nagykozár településén az 1993. évi III. tv. (Szt.) alapján pénzbeli ellátás keretein belül 1 fő fogyatékos személy vesz igénybe lakásfenntartási támogatást, és egy fő részesül átmeneti segélyben.
Természetbeni ellátás keretein belül közgyógyellátásban 9 fő részesül.
Az egyéb más jogszabályok alapján nyújtott szolgáltatások közül fogyatékossági támogatást 8 fő kap, rokkantsági járadékra 7 személy jogosult, parkolási igazolványt pedig 17 fő tud felmutatni.

7.2.1. táblázat - Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezmények

1993. évi III. tv. (Szt.) alapján pénzbeli ellátás	Fogyatékos személyek száma
Időskorúak járadéka	0
Aktív korúak ellátása	0
Rendszeres szociális segély	0
Lakásfenntartási támogatás	1
Ápolási díj	0
Temetési segély	0
Átmeneti segély	1
Természetbeni ellátás	
Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság Itt azokra a fogyatékos személyekre kérdezünk, akik az önkormányzat javaslatára, rászorultsági alapon kapnak TAJ kártyát az OEP-től.	0
Közgyógyellátás Ez a fogyatékos személyeknek alanyi jogon jár, nem fogyatékos személyek rászorultsági alapon vehetik igénybe. Mivel a településen élő fogyatékos személyek számának megállapítása nehéz, ez az adat is	9

fontos mutató lehet.	
Adósságkezelési szolgáltatás	0
Energia felhasználási támogatás	0
Más jogszabályok alapján nyújtott ellátások	
Fogyatékossági támogatás	8
Rokkantsági járadék	7
Személygépkocsi átalakítási támogatás	0
Közlekedési kedvezmény	0
Személygépkocsi szerzési kedvezmény	0
Parkolási igazolvány	17

Forrás: helyi adatgyűjtés

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítésén belül Nagykozárban az egészségügyi intézmények alapellátását segíti 1 darab vakvezető sáv, mozgáskorlátozottak számára fenntartott 1 darab mosdó és rámpa.
Kulturális, művelődési intézményünk bővítését ugyanígy 1 darab vakvezető sáv, a darab mozgáskorlátozott mosdó és 1 darab rámpa szolgálja az mellett, hogy található itt még indukciós hurok, tapintható információs egység és jelnyelvi segítség is.
Az önkormányzati, közigazgatási intézmény esetében szintén szerencsés helyzetben vagyunk, hiszen van 1 darab vakvezető sávunk, 1 darab mozgáskorlátozott mosdónk, 1 darab rámpánk, 1 darab indukciós hurkunk, 1 darab tapintható információs egységünk, 1 darab jelnyelvi segítségünk, sőt ezen felül akadálymentes községünk honlapja is.
Szociális ellátást nyújtó intézményünkben rendelkezésre áll 1 darab mozgáskorlátozott mosdó és 1 darab rámpa.

7.3.1. táblázat – Akadálymentesítés 1.

		Igen/nem								
		Lift	**Vakvezető sáv**	**Mozgáskorlátozottak részére mosdó**	**Rámpa**	**Hangos tájékoztatás**	**Indukciós hurok**	**Tapintható információ**	**Jelnyelvi segítség**	**Egyéb**
oktatási intézmények	alapfok									
	középfok									
	felsőfok									
egészségügyi intézmények	fekvőbeteg ellátás									
	járó beteg szakellátás									

	alapellátás		1	1	1					
kulturális, művelődési intézmények			1	1	1		1	1	1	
önkormányzati, közigazgatási intézmény			1	1	1		1	1	1	akadálymentes honlap
igazságszolgáltatási, rendőrség, ügyészség										
szociális ellátást nyújtó intézmények				1	1					

Forrás: helyi adatgyűjtés, személyes tapasztalat, fogyatékos ügyi referens információi, fogyatékosok civil szervezetei

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

-közintézmények teljes akadálymentesítése megtörtént
-honlap akadálymentesítése megtörtént
-egészségügyi intézményekben indukciós hurok található

A lakóépület akadálymentesítése még alacsony szinten áll.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Nagykozár településén belül az akadálymentesítés jónak mondható: a foglalkoztatóknál 1 darab vakvezető sáv épült ki. A mozgáskorlátozottak számára 3 db mosdót tudunk biztosítani, a rámpák száma szintén 3. Hangos tájékoztatásra sajnos jelenleg nincs mód. Hallássérültjeink tájékozódását és mozgását megkönnyítendő, községünk számára rendelkezésre áll 2 darab indukciós hurok is. A tapintható információs sávok száma és a jelnyelvi segítség szintén 2 darab áll rendelkezésre. Akadálymentes honlapunkkal szintén igyekszünk a sérült emberek segítségére lenni a tájékozódásban.
Ami a fizikai és az infokommunikációs akadálymentesítettség lehetőségeit érinti a közlekedésben, elmondható, hogy egyáltalán nincs kiépítve ilyen rendszer Nagykozárban. Lehetőségeink bővíthetőek lennének közterületek, helyi és távolsági tömegközlekedés, buszvárók, buszpályaudvarok esetében lift, vakvezetős sáv, mozgáskorlátozottak számára kiépítendő mosdó, rámpa, látássérültek számára hangos tájékoztatás és tapintható információs sáv, hallássérültek számára pedig jelnyelvi segítség kiépítésére. Vasútállomásunk nincsen.

7.3.3. táblázat - Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítettség a közlekedésben

	Igen/nem								
	Lift	**Vakvezető sáv**	**Mozgáskorlátozottak részére mosdó**	**Rámpa**	**Hangos tájékoztatás**	**Indukciós hurok**	**Tapinthatóinformáció**	**Jelnyelvi segítség**	**Egyéb**
Közterület (utca/járda, park, tér)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Helyi és távolsági tömegközlekedés	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Buszpályaudvar, buszvárók	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Vasútállomás	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: helyi adatgyűjtés, a vizsgált területen az önkormányzat szociális ügyekkel foglalkozó munkatársától és az érdekvédelmi szervezetek vezetőitől

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Akadálymentes a Közös Önkormányzati Hivatal, az Időskorúak Otthona, a Művelődési Ház és az Óvoda munkahely.

7.3.2. táblázat – Akadálymentesítés a foglalkoztatóknál

	Igen/nem								
	Lift	**Vakvezető sáv**	**Mozgáskorlátozottak részére mosdó**	**Rámpa**	**Hangos tájékoztatás**	**Indukciós hurok**	**Tapinthatóinformáció**	**Jelnyelvi segítség**	**Egyéb**
A foglalkoztató neve és a foglalkoztatás jellege		1	3	3		2	2	2	akadálymentes honlap

Forrás: helyi adatgyűjtés, a vizsgált területen foglalkoztatást végző vállalkozásoknál

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Időskori demens személyek részére a Szoceg Nonprofi Kft. idősek otthona nyújt benntlakásos szolgáltatást, és házi segítségnyújtás keretében pedig otthoni ápolást.

7.3.4. táblázat - Fogyatékos személyek rendelkezésére álló helyi szolgáltatások

	Az adott évben a szolgáltatást igénylő fogyatékos személyek száma		
	2010	**2011**	**2012**
ápolást, gondozást nyújtó intézmény	0	0	0
rehabilitációs intézmény	0	0	0
lakóotthon	0	0	0
támogatott lakhatás	0	0	0
átmeneti ellátást nyújtó fogyatékosok gondozóháza	0	0	0

Forrás: helyi adatgyűjtés

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Egészségkárosultak, fogyatékkal élők esetében az Önkormányzat rendkívüli segélyt biztosít támogatásként.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőnek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékost ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre, önsegítő csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van.	A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget. Lehetőségek: közterületen térítésmentes WIFI szolgáltatás, képzések szervezése (db), olyan támogatások bevezetése, amely az internethez való hozzáférést segíti.
Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, a sportpályán rámpa kiépítése a mozgáskorlátozottaknak (figyelemmel kísérhetik a sportrendezvényeket)

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Az a)-f) pontokat összefoglaltan kifejtve:

Településünkön a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak. A helyi lakosság egyre nagyobb számban vesz részt a civil szervezetek programjain. Az Önkormányzat pályázati úton és közvetetten is támogatja a szervezeteket, azok rendezvényeit.

Jelentős civil szervezetek a településen:
Nagykozári Sportegyesület, Bocipaci Lovassport Egyesület, Nagykozári Óvodáskorú Gyermekekért Közalapítvány, Nagykozárért Alapítvány, Nagykozári Polgárőr Egyesület, Nahal Íjászegyesület. Lila Akác Nyugdíjasklub.

Az önkormányzati döntések előkészítésébe bevonjuk a szervezeteket. A civil szervezetek függetlenségét elismerjük és tiszteletben tartjuk. Partneri viszonyt alakítottunk ki velük. Az önkormányzati rendezvényeken aktívan vesznek részt a szervezetek. A településünkön jelen lévő Római Katolikus Egyház részt vesz pályázataink on, a nagy felújításokat is anyagilag támogatjuk (világítás, külső homlokzat felújítás, bútorzat beszerzése stb.).

Nagykozári Polgárőr Egyesület a bűnmegelőzésben, a Lila Akác Nyugdíjasklub az idősgondozásban vesz részt.
A helyi egyesületek, civil szervezetek ingyenesen látogathatják sport és kulturális rendezvényeinket, ezzel ingyenesen férhetnek hozzá a településünkön a Művelődési Ház helyiségeihez és a Sportpálya, öltöző és egyéb ingatlanokhoz, szolgáltatáshoz.

Látható, hogy sokrétű a civil társadalom, a közfeladatok ellátásában 8 civil szervezet vesz részt:

- az oktatás-nevelés terén a közfeladatot ellátó szervezetek száma 1;
- a közrendet, közbiztonságot támogató szervezetek száma 1;
- az örökségvédelem, kulturális hagyományok ápolása, kultúra közvetítése terén tevékenykedő szervezetek száma: 1;
- a célcsoportok életfeltételeinek jobbítása fejlesztéseket nyújtó szervezetek száma: 1;
- egészségügyi szolgáltatásokban, főként az egészséges életmódot, sportolást támogató közszolgáltató szervezetek száma: 3.

Önkormányzatunk Együttműködési Megállapodás kötött a helyi Nemzetiségi Önkormányzatokkal. A megállapodás keretében az önkormányzat pénzügyi eszközökkel (irodai szolgáltatásokkal) segíti a nemzetiségi önkormányzatok működési feltételeit, a nemzetiségek számára a városban elérhető közszolgáltatásokhoz történő egyenlő esélyű hozzáférést, támogatja a nemzetiségek szellemi, épített- és tárgyi örökségük védelmét. 2013. nyarán a nemzetiségek egy új épületet kaptak az önkormányzattól

A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lefedi a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásának, tehetségfejlesztésének, rehabilitációjának támogatásától kezdve az időkorúak kulturálódásáig, a hagyományőrzésen át a lakosság egészségi állapotának fejlesztéséig az alapvető közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális szolgáltatások, kultúra, művelődés, közrend, közbiztonság) ágazataiban lehetséges esélyegyenlőséget támogató szolgáltatások körét.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. Módszere a személyes kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrálódott

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A tervezet az Önkormányzat teljes körűen akadálymentesített honlapján, www.nagykozar.hu-n közzétételre kerül, így állampolgárok is véleményt mondhatnak. A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegény-ségben élők	A zártkertekbe kiköltözők komfortnélküli, nehezen megközelíthető ingatlanokban élnek	úthálózat javítása
Gyermekek	1.A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett. 2.Statisztikai mutatók alapján a gyermeklétszám ugrásszerű változása egyenlőtlenséget mutat, amely alapján nincs lehetőség minden gyermek óvodai ellátására	1.Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében. 2.Gyermeklétszámhoz igazodó intézményhálózat működtetése.

Idősek	1. Magas az egyedül élők aránya. 2.A morbiditási statisztikák rangsorában - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák leggyakrabban előforduló betegségek. 3. Gyakran válnak áldozattá 4. Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége.	1. Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések igény szerinti bővítése 2. Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások bővítése. Szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenciós szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése 3. Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése. 4. Generációs programok szervezése
Nők	1 A munkaerőpiacra visszatérni kívánkozó gyermekes nőknek –intézmény hiányában-nincs lehetősége . A magas térítési díjak a rászorulókat anyagilag megterhelik. 2. A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	1. Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése. Önkormányzat gazdasági helyzetének figyelembevételével az ellátás költségeinek átvállalása. 2. Zöldterületek, közparkok tervszerű felújítása. Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése.
Fogyatékkal élők	1.Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőnek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékost ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre, önsegítő csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van. 2. Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os	1. A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget. Lehetőségek: közterületen térítésmentes WIFI szolgáltatás, képzések szervezése (db), olyan támogatások bevezetése, amely az internethez való hozzáférést segíti. 2.Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, a sportpályán rámpa kiépítése a mozgáskorlátozottaknak (figyelemmel kísérhetik a sportrendezvényeket)

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint **intézkedés címe, megnevezése**	Az intézkedésbe bevont **aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst**
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Zártkerti ingatlanok megközelíthetőségének javítása	polgármester
Gyermekek	-Szabadidős programok szervezése -intézményi hálózat bővítése	polgármester, alpolgármester, védőnők -polgármester
Idősek	-programok szervezése -szűrővizsgálatok szervezése -áldozatmegelőző program -generációs programok szervezése	Lila Akác Nyugdíjasklub polgármester polgárőrség Szoceg Nkft.
Nők	-térítési díjak részbeni átvállalása -zöldterületek felújítása -szabadidős programok szervezése	polgármester polgármester alpolgármester
Fogyatékkal élők	-ingyenes internetes elérési lehetőségek bővítése akadálymentesítés	-polgármester Nagykozárért Alapítvány

Jövőképünk

A Nagykozár Község Önkormányzat legfontosabb célja a településünkön élő állampolgárok jólétének biztosítása, életminőségének folyamatos javítása, olyan támogatói környezet működtetésével, amely

- erősíti a közösséghez és a lakóhelyhez kötődést, a lokálpatriotizmus, a társadalmi szolidaritást,
- kiemelt figyelmet, ha kell pozitív diszkriminációt alkalmaz a veszélyeztetett célcsoportok számára,
- tudatos és partnerségen alapuló intézkedései hatására a hátrányos helyzetű csoportok felzárkózási esélyei, életminőségük és életük önálló irányításának lehetősége javul.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	**Az intézkedés címe, megnevezése**	**A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése**	**Az intézkedéssel elérni kívánt cél**	**A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal**	**Az intézkedés tartalma**	**Az intézkedés felelőse**	**Az intézkedés megvalósításának határideje**	**Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)**	**Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)**	**Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága**
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	A zártkertek megközelíthetőségének javítása	A zártkertekbe kiköltözők nagy hányada a komfort nélküli, nehezen megközelíthető ingatlanokban él.	A zártkertekben élő szegényebb réteg mindenidőjárási viszonyban elérhesse a településen, vagy Pécsett lévő szolgá	Gazdasági program	A zártkertekbe vezető utak folyamatos javítása, felújítása, hókotrás kiterjesztése.	Polgármester	2016. 12.01.	Évente 2 alkalommal útjavítás és 10 cm hómagasság fölött hókotrás.	Pályázati forrás és költségvetés.	2014-évi 1 zártkerti telep 2015-évi 2 zártkerti telep 2016-évi 3 záártkerti telep

			ltatáso kat.							
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Családok széthullásának megakadályozása	A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, családszétesésből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretethiányból adódó veszélyeztetettség megemelkedett, ezért szabadidős programok szervezésével, a hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalk	Minél több hátrányos helyzetű gyermek vehesse igénybe az ingyenes programokat. Az óvodai dolgozók és a KÖH-ben dolgozók minél több képzésben vegyenek részt.	gazdasági program	Nyári táborok, ingyenes gyermekfoglalkozások szervezése,karácsony előtt ingyenes ajándékozás	polgármester, alpolgármester, védőnők			Pályázati forrás, költségvetés	Rövid távon évi 2 program Középtávon évi 3 program Hosszú távon évi 4 program

		ozó szakemberek továbbképzésének támogatásával próbálunk segíteni.								
2	Intézményi hálózat bővítése	Statisztikai mutatók alapján a gyermeklétszám ugrásszerű változása egyenlőtlenséget mutat, amely alapján nincs lehetőség minden gyermek óvodai ellátására	Gyermeklétszámhoz igazodó intézményhálózat működtetése.	Gazdasági program	Az óvodában csoportnövelés, vagy családi napközik támogatása.	polgármester	2018. 06.04.	4. csoport létrehozása, vagy 1 családi napközi elindítása	költségvetési normatíva+pályázati pénz	
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Térítési díjak részbeni átvállalása	A munkaerőpiacra visszatérni kívánkozó gyerme	Csökkenteni a gyermekeket nevelő nők leszakadását	gazdasági program	A legrászorultabb családoknak, egyedülállóknak az	Polgármester	2016. 07.08.	Évente legalább egy család támogatás	Költségvetés, pályázati forrás.	

		kes nőknek – intézmény hiányban- nincs lehetősége . A magas térítési díjak a rászorulókat anyagilag megterhelik.	, elszegényedését.		önkormányzati térítési díjakból kedvezmény nyújtása.			a		
2	Elmagánosodás megakadályozása	A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet. Ezen próbálunk meg minél több szabadidős, közösségi program szervez	Zöldterületek, közparkok tervszerű felújításával. Szabadidős programok szervezésével, igényszerinti bővítésével a magányosság kialakulásának megakadályozása.		Zöldterületek, közparkok tervszerű felújításával. Szabadidős programok szervezésével, igényszerinti bővítésével a magányosság kialakulásának megakadályozása.	alpolgármester			Saját költségvetés és pályázati forrás.	

		ésével segíteni.								
3	Zöldterületek felújítása	A magány érzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.Zöldterületek, közparkok tervszerű felújítása. Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése	A családok együttes időtöltését előseg íti,ezzel a nők elmagányosodását megakadályozza, ha minél több szabadidős programot szervezünk.	gazdasági program	Szabadidős programok szervezése Közparkok felújítása, játszóterek rendbehozatala.	alpolgármester	2018. 05.03.	Évente legalább 1 szabadidős program és 1 zöldterület felújítása-	Saját forrás, pályázat	
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Idősbarát programok szervezése	Magas az egyedül élő idősek száma a településen, ezért	Minél több idősbarát program legyen a települ	Gazdasági program	Idősbarát programok szervezése.	Lila Akác Nyugdíjasklub		Rövid távon évi 2 Középtávon évi 3 Hoss	Költségvetés, pályázati forrás	

		idősbarát programokat kell szervezni.	ésen.					zú távon évi 4		
2	Közbiztonsági megelő ző program	Az idősebb korosztályhoz tartozók gyakran válnak szabálysértések - bűncselekmények áldozatává.	Csökkenjen az idős lakosok terhére elkövetett szabálysértések- bűncselekmények száma.		Felvilágosítás nyújtása az időseknek, szóróla pon tájékoztatni őket a várható veszélyekről.	Nagykozári Polgárőr Egyesület elnöke	2016. 05.11.		Támogatások, pályázati bevételek.	Rövid távon: évi 1 tájékoztató Közép távon: évi két tájékoztató Hosszú távon: évi három tájékoztató
3	Szűrővizsgálatok szervezése	A morbiditási statisztikák rangsorában - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedése	Szűrések, előadások szervezése nyomán javuljon az idősek egészségi állapota.		Egészségügyi szűrések, tájékoztatók tartása.	Polgármester		A szűréseken / tájékoztatókon megjelentek számának növelése.	Saját forrás, pályázat	

		k, ízületi problémák - mellett pszichés problémák leggyakrabban előforduló betegségek. Ezeken tájékoztatással, szűrésekkel sokat lehet segíteni								
4	Generációs programok szervezése	Olyan programok szervezése,melyekben az idős emberek is megtalálják a helyüket.	Nem csak az aktív korosztálynak és a gyermekeknek, hanem az időseknek is szervezzünk programokat.	Gazdasági program.	Programszervezés az idősek bevonásával és részükre.	Szoceg Nkft.		Három éven belül legalább évi 3 program szervezése.	Pályázat, saját költségvetés	
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	ingyenes internet elérés kiterjesztése	Az elszigetelten élő, fogyatékkal	A fogyatékkal élők, vagy gondo	gazdasági program	Ingyenes WIFI - pontok kiépítése, a	Polgármester	2017. 03.09.	Rövid távon a könyvtárb	Pályázat és saját költségvetés.	

		élőnek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékost ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre, önsegítő csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van.	zásukat végzők részt is az internet kihasználásával részt vehessenek a közéletben.		könyvtárba ingyenes internet-szolgáltatás biztosítása, oktatás.			an kell megvalósítani az ingyenes internetezési lehetőséget.		
2	Akadálymentesítés	Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya	Valamennyi közintézmény, középület közterület akadálymentesítése.	gazdasági program	Fizikai akadálymentesítés. Rámpák, feljárók, korlátok szabvány szerinti kiépítése.	Nagykozárért Alapítvány	2017. 11.18.		Saját forrás és pályázat.	

		nem 100 %-os. Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, a sportpályán rámpa kiépítése a mozgáskorlátozottaknak (figyelemmel kísérhetik a sportrendezvényeket)								

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:
- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,

- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

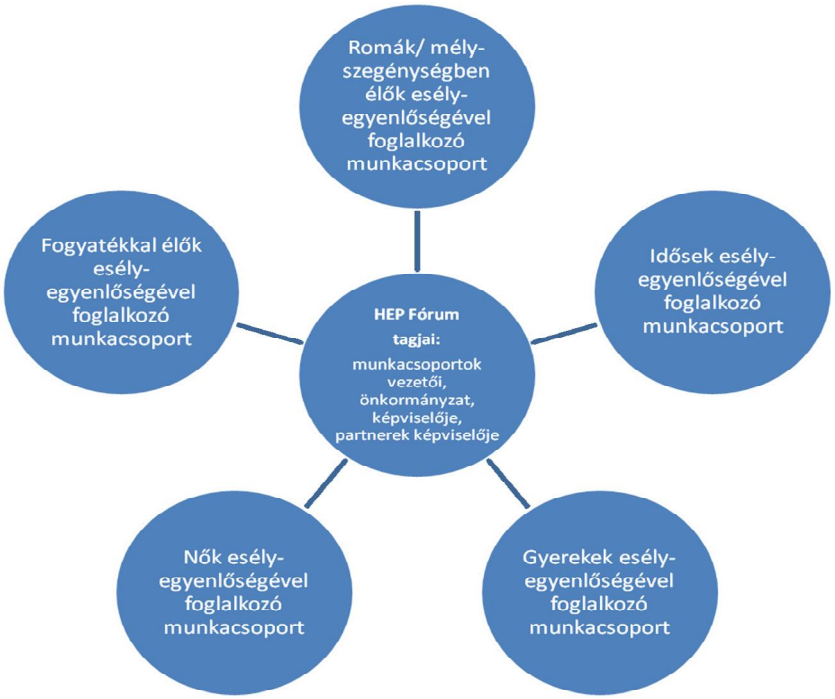

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.
A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.
A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.
A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
    - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
    - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
    - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
    - Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,

- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden**,** az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Nagykozár község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Nagykozár község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 138/2013. (VIII.21.) számú határozatával elfogadta.

Nagykozár, 2013. augusztus 21.

A Nagykozár Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

2013. augusztus 21.

Szedlacsekné Fuksa Ágnes
Nagykozári Polgárőr Egyesület
Elnöke

2013. augusztus 21.

Somogyiné Rapp Zsuzsanna
Védőnő

2013. augusztus 21.

Fuksa Ibolya Mária
Fuksa Ibolya
Szociális gondozó

2013.augusztus 21.

dr. Szentmayer Éva Mária
polgármester

2013.augusztus 21.

Csányi József
falugazda

HEP elkészítési jegyzék[2]

NÉV[3]	HEP részei[4]										Aláírás[5]
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Nagykozári Polgárőr Egyesület Szedlacsekné Fuksa Ágnes	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Védőnői Szolgálat Nagykozár Somogyiné Rapp Zsuzsanna	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Szoceg Nonprofit Kft. Fuksa Ibolya	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	Fuksa Ibolya
Nagykozár Község Önkormányzata dr. Szentirmayné	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

[2] Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással" igazolt dokumentum

[3] A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

[4] A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

[5] Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

Kiss Mária											
[redacted]	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

KIVONAT

Nagykozár község Önkormányzata képviselő-testülete 2013. augusztus 21.-én tartott üléséről készült jegyzőkönyvből

Szám: 138/2013.(VIII.21.)sz. határozat
Tárgy: HEP elfogadása

H A T Á R O Z A T

Nagykozár Község Önkormányzata képviselő-testülete 5 igen szavazattal, egyhangúlag elfogadja Nagykozár Község Önkormányzata helyi esélyegyenlőségi programját.

Felelős: Polgármester, jegyző
Határidő: Értelem szerint

Erről jegyzőkönyvi kivonaton értesül:
1./ TKKI
2./ Irattár

Dr.Szentirmayné Kiss Mária s.k.
Polgármester

Dr. Jávorcsik Béla s.k.
körjegyző

A kivonat hiteles :

.....
Dr. Jávorcsik Béla
körjegyző

Nagykozár, 2013. augusztus 26.